

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGT & DATA
Medlemsblad for DIS-Danmark
ÅRGANG 29 · Nr. 1 · 2014

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.slaegtogdata.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer:

opdateres af medlemmet selv via hjemmesiden.

Log ind og vælg "Mine indstillinger" øverst til højre.

Læs evt. mere her:

www.slaegtogdata.dk/foreningen/adresseaendring-m.m

Redaktionen:

Kathrine Tobiasen, ansvarshavende redaktør
Korsagervej 13, 8940 Randers SV
Tlf. 41 28 65 30
tobiasen@dis-danmark.dk

Redaktionsmedlemmer:

Gitte Christensen og Henning Karlby

Korrektur:

Gitte Hovedskov og Kirsten Sanders.

Redaktionen kan kontaktes via hjemmesiden:
Foreningen / Bladet Slægt og Data,
Kontakt redaktionen.

Layout, sats og tryk:

Grafisk Data Center ApS, tlf. 66 12 10 30
Trykplag: 8.200 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler.

Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse, ligesom redaktionen skal have tilsendt en kopi.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. maj 2014
1. august 2014
1. november 2014
1. februar 2015

Udkommer:

Juni 2014
September 2014
December 2014
Marts 2015

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Årskontingent: 200 kr.

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 1 – marts 2014

- 3 DIS-Danmark fejrer 25-års-jubilæum i 2014
- 4 Slægtsforskning og nulevende (fjerne) slægtninge
- 10 Tanker om menneskene i arkivalierne
- 12 En rejse over den amerikanske prærie
- 15 I have a dream
- 16 Generalforsamling 2014
- 16 Foreningsåret 2013 i DIS-Danmark
- 21 Lær at læse gotisk
- 22 Livet i Hammel- og Voldby Mose samt Urmosen
- 24 Sådan finder du de "nemme" aner
- 25 Slægtshistorisk Weekend
- 26 Samarbejds møde med DIS-Norge
- 27 Slægtsforskerhjælpen på Rigsarkivet
- 28 Anden Slesvigske Krig 1864
- 28 Visdom og gamle arkivalier
- 29 Gotisk – lær at læse og skrive gotisk
- 30 Kalender
- 31 DIS-Danmarks bestyrelse
- 32 En gammel tidsmåler

Forsidefoto

DIS-Danmark fylder 25 år i 2014, men der er andre runde og halvrunde år at fejre. Grundloven blev vedtaget for 165 år siden. Foran slottet i Odense minder Bissens statue af Frederik 7. med loven i hånden om begivenheden, og netop i Odense afholdes DIS' generalforsamling i år. Fotograf: Henning Karlby

Slægtsforskning og nulevende (fjerne) slægtninge

Af Anne Marie Holck
Korskildeeng 5, 1
2670 Greve
Tlf. 30 12 62 92
legacy@skramsoe.com

Når jeg fortæller folk, at en af mine store hobbyer er slægtsforskning, kigger mange på mig, ofte helt tomme i blikket, og man kan næsten høre dem tænke: "Åh gud, hvem gider dog at beskæftige sig med sådan en 'støvet' hobby?" "Ja, ja", tænker jeg så: "Du ved ikke, hvad du går glip af..."

For selvfølgelig sidder man også og støver rundt i gamle dokumenter osv., men det er jo – i hvert fald for mig – meget mere end det!

Omkring den 1. december 2013 fortalte min niece og hendes mand, at de var ved at planlægge en længere rejse, der skulle tage dem til flere kontinenter. De planlægger at rejse i juli/august 2014, så planlægningen er nu gået i gang. Den planlægningsproces er jeg blevet inddraget i, og det er den, der har fået mig til at skrive om mine oplevelser med slægtsforskning. Oplevelser, som jeg synes er værd at dele med andre.

Forhistorien

Gennem min opvækst hørte jeg især tre ting fra min far om hans slægt, nemlig at:

1. Min farfars far, Christen Holck Jensen, stammede fra Skramso Mølle, der ligger syd for Tirstrup (Aarhus lufthavn).
2. Efternavnet Holck var enten 'købt', eller vores forfædre var kartoffeltyskere. Min far og hans søskende var de første med navnet Holck uden Jensen eller andre patronymer tilføjet.
3. En af min farmors kusiner var udvandret til Argentina omkring 1900, og kusinen var derovre blevet gift med en af de kendte danske pionerer i området omkring Tres Arroyos, Niels Ambrosius. Familien Ambrosius havde et par gange i min fars barndom besøgt min farmor og farfar i Allelev på Djursland. Far fortalte meget levende om disse besøg, der åbenbart havde gjort stort indtryk på ham.

Min mor talte/vidste ikke meget om sin slægt, bortset fra, at hendes mor, Carla Vilhelmine Sørensen, var født udenfor ægteskab og i mange år havde været anbragt i pleje, og at min mors mormor var død i en forholdsvis ung alder. Ingen vidste, hvem der var min mormors far, men der var nogle formodninger, som dog har vist sig at være forkerte.

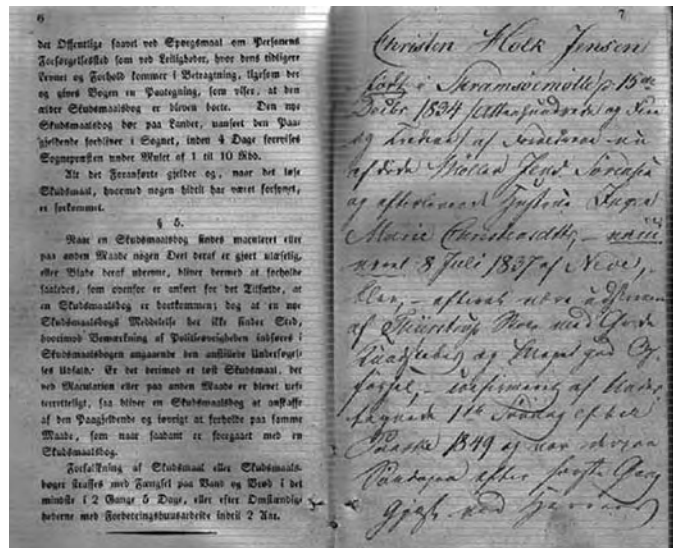
Min far døde i 1989, og i forbindelse med oprydning i

hans ting dukkede mine oldeforældres (Birthe Marie og Christen Holck Jensens) skudsmålsbøger frem af gemmerne.

Jeg har altid været meget historisk interesseret (arkæologi var et af de studier, der i sin tid blev overvejet), men at slægtsforske var slet ikke faldet mig ind på det tidspunkt. Af ren historisk interesse gemte jeg selvfølgelig de velbevarede skudsmålsbøger, der er udstedt i hhv. 1849 og 1856. Bøgerne blev gemt i bankboksen, og der skulle gå yderligere 8-10 år, før de igen kom frem i lyset.

Jeg husker ikke præcist, hvad der gjorde, at jeg så småt begyndte at rode rundt med anerne, sandsynligvis computerens og måske især internettets indtog i hjemmet. Her fandt jeg forholdsvis hurtigt frem til DIS-Danmark, som via hjemmesiden nok gav mig et ganske pænt skub i den retning.

Jeg havde sat mig for, at jeg som det første ville prøve at finde ud af, hvor mit efternavn stammede fra. Her blev skudsmålsbøgerne så det første udgangspunkt, for de indeholdt ikke alene informationer om mine oldeforældre, men jo også mine tipoldeforældres navne, Jens Sørensen og Inger Marie Christensdatter. Der var desværre ingen af disse, der hed noget med Holck, så hvor kom det navn fra? Og hvor kom Inger Marie Christensdatter i øvrigt fra? For at gøre en lang historie kort, så fandt jeg deres vielse, og her stod hun så som Inger Marie Christensdatter Holck (hun var 17, han var 48 år). Hendes far var møller på Maarup Mølle i nabosognet Nødager og hed Christen Christensen Holck. Mon ikke at der var tale om et arrangeret ægteskab?

Inger Marie Christensdatter Holck og Jens Sørensen på Skramsø Mølle fik 6 børn; min oldefar var nr. 3 i flokken og den eneste, der ud over patronymet Jensen også fik navnet Holck ved dåben. Altså var navnet Holck hverken 'købt' eller kartoffeltysk. Navnet er indtil videre sporet tilbage til midten af 1600-tallet i Randers Amt.

Et tilfældigt møde

En dag i 2001 ringede min farbror Olaf og fortalte, at han tilfældigt havde mødt ejeren af Skramsø Mølle, som havde fortalt, at han nogle måneder tidligere havde haft besøg af nogle amerikanere, der hævdede, at deres danske slægtning var født på Skramsø Mølle, men de hed altså Jensen til efternavn, så de kunne jo ikke være vores familie. Øøøhhh, jo, det kunne de! Jeg greb straks telefonen og ringede til hr. Fabricius på Skramsø Mølle. Heldigvis havde han været så forudseende at bede de besøgende amerikanere om et visitkort. Glad var jeg, og der gik ikke mange minutter efter røret var lagt på, før en e-mail var sendt af sted til Greg Jensen i Texas.

I løbet af mindre end 24 timer havde jeg fået min første udenlandske slægtskontakt i kraft af de oplysninger, som jeg havde samlet om min fars familie, og ikke mindst fordi jeg havde været opmærksom på, at Holck-navnet mere var undtagelsen end reglen for efternavne i den familie. Greg besvarede min e-mail samme dag, som jeg havde sendt den. Det var en fantastisk følelse. Og sikke en historie, der åbnede sig.

Den amerikanske familie

Det viste sig, at min farfar havde 6 fætre og kusiner, der alle var udvandret omkring 1900. En af pigerne vendte dog tilbage til Danmark, efter at hun var blevet gift med en dansker i Amerika. De øvrige 5 blev derovre og stiftede familie – og jeg har i dag tæt kontakt med efterkommerne af to af disse, samt lidt mere sporadisk kontakt til et par efterkommere af de øvrige. Og jeg har også kontakt til efterkommerne af den pige, der returnerede til Danmark. Og det er ikke blot kontakt pr. e-mail!

I sommeren 2003 skulle mine to døtre og den enes kæreste sammen med deres faster, onkel og fætter på en længere tur til USA, hvor de skulle køre på tværs af kontinentet fra vest til øst. Greg og hans familie inviterede straks hele flokken på besøg i Dripping Springs, Texas, der ligger i nærheden af Austin, så deres køretur fik en sydlig afstikker. De tilbragte 3 fantastiske dage hos den særdeles gæstfrie amerikanske familie Jensen (der i øvrigt er umådeligt stolte af deres danske rødder og efternavnet Jensen).

I 2004 var det så min tur til at åbne dørene for efterkommere af en af de andre søskende, der udvandrede. Barb (født Christoffersen og barnebarn af en af de udvandrede kusiner) og Gene (også fra Texas) skulle på Danmarks-ferie, og selvfølgelig inviterede jeg dem til at komme på besøg her hos mig. De boede 4-5 dage hos

mig, og vi havde nogle hyggelige dage. Allerede året efter var Barb og Gene igen i Danmark og boede også denne gang hos mig, mens de var på Sjælland. Ved det besøg kom vi til at tale om, at de jo var lidt handicappede ved, at de ikke kunne læse eller tale dansk, for de var meget interesserede i den danske del af slægtshistorien, men de havde nu heldigvis fundet en dame, som de sang i kor med, som var født i Danmark, og som hjalp dem med oversættelser osv.

Barb og Gene inviterede til et besøg i USA, og det takkede jeg/vi naturligvis ja tak til. Det vender jeg tilbage til.

Min mors slægt

Jeg var på det tidspunkt også godt i gang med forskning i min mors slægt. Hun var født Lassen, ikke det almindeligste sen-navn, men dog så almindeligt, at jeg bestemt ikke regnede med at finde overraskelser i den slægt. Som tidligere nævnt var min mormor født udenfor ægteskab, havde selv fået en datter udenfor ægteskab og var kommet som husbestyrerinde med denne datter til min morfar, Elias Christian Lassen, som var slagter og kreaturhandler i Nødager, senere Koed, på Djursland. De blev gift i 1922 og fik sammen 5 børn.

Jeg gik først i gang med Lassen-slægten, og som ovenfor nævnt så regnede jeg bestemt ikke med at finde overraskelser i den slægt – men lad mig sige det sådan: Lad dig ikke narre af de 'simple' efternavne. Der kan åbne sig de forunderligste historier! Og det gjorde der her. Der er nok til en bog i sig selv!

For ikke at afspore min fortælling helt, så er der blot to oplevelser omkring min mors slægt, der skal med her.

Slægtsmøde i Texas

Den første oplevelse opstod i forbindelse med, at jeg prøvede at finde ud af mere om min mormors slægt. Jeg vidste, at min mormor havde et par halvsøstre. Jeg havde mødt den ene af og til i min barndom, når min mor og jeg var på indkøb i Grenaa. Jeg søgte og fandt frem til en af min mors halvfætre, som kunne fortælle mig lidt om de to halvsøstre, men ikke meget andet, end at en datter af en disse var blevet gift med en amerikaner i begyndelsen af 1960'erne og havde boet i USA siden. Han havde en e-mailadresse, som måske kunne bruges, men han havde ikke haft kontakt med hende i mange år. Vi var nu fremme i 2006, min mor var desværre i maj 2006 blevet ramt af en voldsom hjerneblødning og kunne ikke længere kommunikere med os, så der var ingen oplysninger at hente fra hende, og heller ikke fra nogen af hendes søskende.

Jeg prøvede selvfølgelig straks at skrive til den oplyste e-mail, men uden held, – den eksisterede ikke mere. Adskillige søgninger på internettet førte ikke til noget, og jeg var tæt på at opgive, men tænkte så at jeg da lige kunne prøve at få Barb og Gene til at søge lidt efter hende. Så af sted med en e-mail til dem med de oplys-

ninger, jeg havde om hende, som jo var min mors kusine. I den dag var omme, fik jeg en mail retur, der gav mig gåsehud! Der stod:

"Hende kender vi. Det er vores danske oversætter og veninde fra vores sangkor".

Blandt mere end 300 mio. amerikanere finder jeg familiemedlemmer fra hhv. min fars og min mors familie, der kender hinanden og bor i samme bydel i Austin, Texas. Det var totalt surrealistisk, men ikke desto mindre sandt, og jeg har nu også tæt kontakt med Kirsten, og i øvrigt også hendes to søskende, der begge bor her på Sjælland. ☺ Og tænk, så kunne min moster pludselig godt huske dem. Hun havde bl.a. været på ferie hos familien og passet sine kusiner, der var nogle år yngre end hende.

Australien

Som nævnt ovenfor var min morfars Lassen-slægt ikke 'bare' en Lassen-slægt, og blandt mange andre spændende slægtninge var der også en forbindelse til Blicher-slægten. En dag for en 8-10 år siden så jeg en efterlysning på DIS' hjemmeside. En australsk dame søgte oplysninger om sin oldemor, der vist nok var af Blicher-slægt, men som var lidt af et mysterium, efter at hun var emigreret til Australien i 1872. Da jeg havde lidt informationer om Blicher-slægten, svarede jeg hende, og det har gennem årene ført til udveksling af hundredvis af e-mails, og vi følger hinandens familier på tæt hold med billeder og fortællinger om vores dagligdag. Diane, som hun hedder, har en søster, Patricia, som jeg har en lige så intens e-mailkontakt med. Især fordi Patricia nu har besøgt mig

Patricia ved døbefonten i Voer kirke, hvor hendes oldemor, Stine Stephansen [Blicher], blev døbt i 1851

to gange. Første gang var hun her i 2008, hvor hun bl.a. var med til mit yngste barnes dåb.

Patricia vendte tilbage til Danmark igen i 2012, hvor hun igen boede hos mig i et par uger. Den ene uge tilbragte vi i Skagen, hvorfra vi kørte området nordenfjords tyndt i jagten på Dianes og Patricias oldemors aner. Og i øvrigt fik løst mysteriet omkring oldemorens liv i Danmark og ankomsten til Australien ... i hvert fald delvist. Det er stadig et stort ønske at finde ud af, hvad der blev af oldemorens første mand, Jørgen Hansen Friis, som hun rejste ud med og blev gift med straks efter ankomsten til Australien i 1872, men som tilsyneladende er totalt forsvundet i det store land, da oldemoren blev gift med oldefaren i 1884.

Vi er også stadig på jagt efter de øvrige efterkommere af Claus Blicher og Inger Marie Thom(a)sdatter, så skriv til mig, hvis nogle af læserne har oplysninger om disse.

På turen rundt i det nordjyske lykkedes det os bl.a. at finde Patricias tipoldeforældres gravsten, der var opstillet i det lille lapidarium på Hellevad kirkegård.

Vi har nu en stående invitation til at besøge familien i Victor Harbor, syd for Adelaide; intet er planlagt i skrivende stund, men det skal nok blive til virkelighed inden for de næste par år.

På besøg hos den amerikanske familie

Gennem min første familiekontakt i USA, Greg Jensen, fik jeg også en sød og sjov penneven, nemlig Gregs svigerfar, kaldet Hoot, som dengang var en frisk mand på 84-85 år. I oktober 2007 fyldte han 90 år, og min ene bror, hans yngste datter, min ældste datter og jeg selv besluttede, at vi ville besøge Texas i forbindelse med Hoots 90-års-fødselsdag. Min bror havde allerede et par

På besøg hos Kirsten og Bob

år tidligere været på forretningsrejse til Houston, Texas og i den forbindelse besøgt familien Jensen, inkl. Hoot.

Vi fik arrangeret rejse og ophold i 10 dage, hvor vi indledte vores besøg med ophold hos Barb og Gene Olson. De hentede os i lufthavnen i Austin, og med i lufthavnen for at tage imod os var selvfølgelig min mors kusine, Kirsten, som jeg jo havde fået kontakt med ganske få måneder tidligere. Det var første gang, vi traf hende, men kemien var i orden fra begyndelsen. De var alle fantastiske værter for os, og vi blev transporteret rundt på sightseeing i hele Austin og omegn.

Efter nogle dejlige dage hos Barb og Gene var aftalen, at vi skulle forlægge opholdssted til Greg Jensens landsted i Dripping Springs, ca. 40 km uden for Austin.

Barb og Gene kørte med derud, og det var et rørende møde med familien, som jeg jo i flere år havde skrevet sammen med. Fra mine døtre og min bror vidste jeg, at

det var nogle varme og gæstfrie mennesker, der stod og modtog os. Det holdt stik. Vi blev vartet op som aldrig før, og intet ønske var for stort. Det var og er dejlige mennesker.

Vi brugte yderligere et par dage til sightseeing i Austin og San Antonio, inden vi vendte næsen mod Dallas, hvor Greg Jensen og hele hans familie bor til daglig. Her ventede naturligvis også nogle dage med sightseeing, men så sandelig også fejringen af Hoots 90-års-fødselsdag, hvor vi fik lejlighed til at møde endnu flere familiemedlemmer. I øvrigt lever Hoot endnu i bedste vel-

På restaurant med Barb og Gene

Denne vej til JENSEN

merne. Jeg fik kontakt til Tito Ambrosius, der var en ældre mand på omkring 80 år, men stadig dansktalende. Tito var barnebarn af min farmors kusine Ane Kirstine og Niels Ambrosius.

Stor var min overraskelse, da jeg fandt ud af, at ikke blot var Ane Kirstine udvandret til Argentina, men af hendes i alt 12 hel- og halvsøskende, var oprindeligt 11 udvandret, dog var en af brødrene vendt tilbage til Grenaa efter et par forsøg på at finde sig til rette i Argentina.

Ane Kirstine og Niels Ambrosius fik 8 børn, og deres efterkommere er mangfoldige. Jeg har kontakt med et par af dem, én i Argentina og én, der er gift og bosat i Norge.

gående. Han er en aktiv herre på 96 år, som jeg næsten dagligt modtager e-mails fra.

Vi havde nogle skønne dage i Dallas, og forbindelsen holdes endnu til alle i både Austin og Dallas. Kirsten er i mellemtiden flyttet til Florida, så nu er der også mulighed for at komme på besøg der. Hun har også været på besøg her i Danmark et par gange i de seneste år og har naturligvis været på besøg her hos mig.

Argentina

Som jeg skrev i indledningen, så vidste jeg fra min far, at der også var familie i Argentina – de eneste udvandrede, som jeg som udgangspunkt vidste noget om, og i de gemmer, hvor vi også i sin tid fandt mine oldeforældres skudmålsbøger, fandt vi faktisk også billeder af de fleste af Ambrosius-børnene, der var første generation født i Argentina i perioden 1897-1912.

Dem måtte jeg jo også forsøge at få kontakt til. Jeg kontaktede præsten i den danske kirke i Tres Arroyos, der hjalp med de første kontakter til Ambrosius-efterkom-

me. Da jeg fandt ud af, hvor mange af min farmors fætre og kusiner, der var udvandret til Argentina, og som jeg slet ikke havde hørt om, satte jeg mig for at finde nogle af de ukendte efterkommere. En efterlysning i bl.a. DIS gav svar fra Sonia i Argentina, der mente, at den præst, der i sin tid konfirmerede hende i Tres Arroyos, da vist var gift med en af dem, jeg ledte efter. Den pågældende præst havde da for øvrigt været præst i Danmark i mange år efterhånden. Jeg fik hans navn og fandt frem til min grandgrandkusine, Edith og hendes mand, Alfredo, der ganske rigtigt er bosat i Nordsjælland. Både Edith og Alfredo er født af danske indvandrere i Argentina, men har nu boet i Danmark siden begyndelsen af 1970'erne, og selvfølgelig har jeg fået skabt kontakt til dem, og vi ses nogle gange om året. Desuden har jeg hjulpet Alfredo med udgivelsen af hans erindringer "Sydkorset & Nordstjernen", der udkom for godt et år siden.

Forskning i de nulevende

Hele denne beskrivelse af mit særdeles frugtbare udkomme af min slægtsforskning blev egentlig igangsat af min nieces og hendes mands planlægning af jordomrejse i 2014, hvor jeg straks forfattede en mail til alle vores slægtinge i både Australien og Nord- og Sydamerika, hvori jeg fortalte familien derude om de unges planer. I løbet af et par dage, havde jeg (selvfølgelig) svar fra dem alle, at de unge er mere end velkomne, så nu er der kommet ekstra gang i planlæg-

Greg yderst til venstre og Hoot mellem de to unge piger på terrassen i Dripping Springs

ningen og kontakten til næste generation er på plads.

Når jeg i begyndelsen skriver, at slægtsforskning for mig er meget andet end næsen nede i gamle støvede dokumenter, så er det hele denne berigelse og udvidelse af min i forvejen skønne, nære familie, som er udsprunget af de aner, der blev i Danmark, men som sikkert også har haft stor udlængsel, for vi har det alle i blodet – lysten til at rejse og stifte bekendtskab med nye kulturer og nu også nye familiemedlemmer.

Det er en stor og pragtfuld gave at være i stand til at kommunikere med fjerne slægtninge i fjerne lande, og det er min oplevelse, at de alle er særdeles stolte af deres danske rødder. Jeg har ikke en eneste gang fået afvisninger af mine henvendelser, tværtimod, så jeg vil hermed opfordre alle til også at gribe fat i de nulevende – måske endda meget fjerne – slægtninge. Det er særdeles berigende.

Den største berigelse

Og så vil jeg slutte med den største berigelse af dem alle, og hvor jeg må erkende, at mit slægtsforskeren svigtede mig, men hvor min hjemmeside om slægtsforskning måske nok hjalp lidt!

Og lad også nedenstående være en opfordring til at få familiehemmelighederne frem i lyset, inden det er for sent!

Lørdag den 23. oktober 2010 lå der et brev i min postkasse. Jeg kendte ikke afsenderen og tænkte, at det sikkert var noget med slægtsforskning, da jeg af og til får henvendelser pr. brev. Og ganske rigtigt, i den første linje stod der "Jeg har set på internettet, at du interesserer dig for slægtsforskning..." Jeg læste videre, og lidt længere nede i brevet åbenbarede sig den sætning jeg aldrig glemmer:

"...du skal vide, at vi har samme far. Det kommer sikkert som en overraskelse for dig..."

Og det kan jeg garantere for, at det gjorde. Mine brødre og jeg havde aldrig hørt om en søster. Hvorfor vores far havde ment, at vi ikke skulle vide, at vi havde en lidt ældre storesøster, får vi desværre aldrig svar på, da de, der havde svarene, ikke længere er på denne jord. Utallige er de nætter, hvor jeg har ligget vågen og spekuleret og ønsket, at far havde haft modet til at fortælle os historien. Utallige spørgsmål vil for altid være ubesvarede.

Efter lige at have sundet mig lidt og selvfølgelig ringet til mine brødre og fortalt dem den fantastiske nyhed, ringede jeg en times tid efter modtagelsen af brevet til min 'nye' storesøster.

Vi mødtes alle fire næste dag hos min søster og hendes mand, og vi har ikke sluppet hinanden siden.

Blodets bånd fornægter sig ikke!

KOM I GANG MED SKRIVERIET

FÅ SLÆGTSFORSKNINGEN NED PÅ PAPIRET

Få hjælp til at komme i gang. Find den rigtige form og få sat slægtsforskningen på papiret.

Vores timer kommer til at bestå af en række skriveøvelser med fokus på praktisk håndværk og kreativ skrivning.

Det hele foregår i en traditionsfuld højskoleramme. Skriveværkstedet er en del af vores Værkstedssuge med andre kreative fag på programmet.

SKRIVEVÆRKSTED PÅ ULDUM HØJSKOLE

7. - 13. JULI 2014

KONTAKT OS: TLF 7567 8211
WWW.ULDUM-HOJSKOLE.DK

 ULDUM HØJSKOLE

Tanker om menneskene i arkivalierne

Carl Peter Haraldsøn Madsen
Toronto, Canada
carlphamadsen@yahoo.com

Lange timer foran kirkebøgerne ...

begynder måske med en dyb interesse for mennesket, dets liv, færden og relationer eller måske snarere med en dyb undren over meningen med det hele for dem, som jeg læser om i kirkebøgerne. En undren over, om det virkelig er muligt at forstå disse mennesker, deres glæder, præferencer, hvorfor de gifter sig med den, de gør, får de børn, de gør, og vedholdende prøver at give disse børn mad, jord og et liv. Når jeg ser et navn under et dødsfald – er det ikke bare et navn i en fjern tid – jeg er der. Sommetider føler jeg et chok – genkender forfærdelsen fra de overlevende – det er en oplevelse, som har alt fra et drama på teateret.

Der er meget intim læsning om det øjeblik, vi blev født, barnets skabelsesøjeblik, dåb og anerkendelse, giftemålet og dets grunde, og endelig døden, dens komme og dette menneskes endeligt; det skulle måske gå tilbage i forglemmelsen; måske har vi ret til at forblive anonyme – hvem siger, at staten har ret til at registrere os i kirkebøger og andre steder?

Gennem digitaliseringen hjælper vi måske mennesker til at finde hinanden; finde mennesker, som er vedkommende for dem selv, og derved hjælper dem til at forstå sig selv, og giver dem evnen til at forstå sammenhænge. Sommetider føler man sig som vidne til historien, som om man kan forestille sig, hvad der hændte menneskerne i arkivalierne.

Forståelse

Jeg beskriver alle tider med respekt; jeg forstår, at her er tale om andre mennesker, som levede i en anden tid,

Karby Kirke, Morsø Sønder Herred er blandt de kirker, hvis tidlige kirkebøger Carl Madsen har afskrevet. Billedet er fundet på DIS-Danmarks kirkebilledside (foto: Kjeld Kibsgaard)

men stadig er et selvstændigt menneske med krav på fuld respekt gennem hele sit liv – ja selv i døden; faktisk med krav om anonymitet. Og i et andet tankespor synes jeg, at det er underligt, at vi ikke har gravfred, idet vi lejer gravstedet – jeg ved, at vi ikke har megen plads, men kunne vi ikke respektere selve graven og et lille skilt?

Jeg føler en dyb samhørighed med de liv, som blev levet i tidligere tider; i 16-1700-tallet levede de, de få år som de havde som unge til at blive stærke nok til at skabe deres eget, og når de havde udrettet det, havde de opnået alt. Der var ingen garanti for at leve, til man blev gammel – livet var et hurtigt flow af skiftende og til tider overraskende oplevelser som sygdomme, krige og naturkatastrofer, som skyllede hen over én uden varsel, og som ofte skyllede én selv og ens familie og venner med.

Tilhørsforhold

Siden jeg begyndte med at studere mine forfædre, er jeg til min overraskelse fuldstændig ophørt med nogensinde at føle mig ensom. Det er, som om forfædrene er levende; de optræder i deres gerninger, som vi måske ikke kan spore mere; de optræder igennem deres efterkommere, som lever i dag – dermed havde deres beslutninger om partnere på en måde større betydning i dag, end de havde, mens de selv levede.

Mange steder i historien møder man et menneskesyn, som havde en større åbenhed, end vi kender det i dag. Eksempelvis fra en præst, som kom fra et ukendt sted til en landsby, som ingen har hørt om, og skulle lyse over en menighed, som var stort set uden midler, måske med undtagelse af driftighed i forhold til jord og vand; nogle præster har set moderen som det vigtigste, og jordmoderen og mormoderen i fødslen, ja endda i brylluppet og indsat dem først i kirkebogen; de har set verden igennem matriarkatets øjne, som egentligt er overraskende i en lille egn langt væk fra den store verden. Øen Mors har jeg studeret grundigt.

Altid udfordring

Det ser ud til, at vi altid har haft overbefolkning på Mors; som om øen altid har haft mange mennesker, som har levet klumpet sammen på de små arealer mellem de mere velhavendes lodder og ikke været velhavende nok, og de velhavende på deres side har ikke været rige nok til at løfte sig selv op til en styrke og bestandighed, som kunne være ønskelig, som om rig, jævn og fattig har været bundet til hinanden af øen, dens begrænsninger i størrelse og naturressourcer; en slags fælles skæbne

Karby 1659 fødte 1799

1659 Fødte sørløst

1659

1659 Else Thomasdatter, Thomas Ohlsen og Anne Pedersdatter af Torp, bar Johanne Nielsdatter af Kjørgaard, Peder Pedersen i Birg, Christen Pedersen, Søren Sørensen, Kirsten Mogensdatter, Anne Poulsdatter, Mette Bøllcher.

1659 Peder Lauritsen, paa Agers Laurits Nielsen og Karen Olufsdatter, bar Johanne Jørgensdatter; Hans Sørensen Dørgaard, Poul Lauritsen i Kjørgaard, ..., Anders Sørensen, Anne Vester Jørgensens.

1659 Jeppe Olufsen, paa Agers Oluf Jeppesen og Johanne Pedersdatter, bar præstens hustru, Peder Pedersen Agers, Christen Pedersen Gørding, Laurits Peders Gørding, Peder Jeppesen, Christen Jeppesen, Kirsten Jørgensdatter.

1659 Karen Estherdatter, Esther Nielsen og Else Jørgensdatter Karby, bar Johanne Jørgensdatter; Jens Michelsen Agers, Peder Andersen Karby, Thomas Nielsen Torp, Johanne Nielsdatter, Maren Jørgensdatter, Anne Pøllersdatter.

1659 Anne Jørgensdatter, Torp Jens Pedersen og Kirsten Pedersdatter, bar Johanne Nielsdatter i Kjørgaard; Esben Pedersen Rørdal, Anders Christensen Torp, Niels Andersen Torp, Karen Sørensdatter Agers, Johanne Nielsdatter Karby.

Det første år af afskriften af Karby kirkebog, som kan ses på DIS' hjemmeside under Kilder

mere end en fælles mulighed. Når vi har fundet en ny måde at udvikle os på, det være sig som møllere eller podemestre eller bedre måde at udøve gamle erhverv på, overlever befolkningen bedre for straks at overbefolke øen igen, og igen udfordre vores evner til at forbedre vores metoder til at udvikle de nødvendige ressourcer på stadig mindre plads.

En anden måske vigtigere måde at udvikle slægtstræet på

Min grandfætter Mark lavede et slægtstræ for de levende i familien, hvor vi kan se, hvordan vi er forbundne; der er måske tusinde personer; målet ser ud til at være, hvordan selv meget distante forfædre stadig har knopskud af efterkommere, som dermed har kusiner og fætre i mange led; træet er levende – og en del af familien har store traditioner om at være sammen og holder måske først og fremmest fast i, at alle skal være selvstændige, stærke og succesfulde – og det med selvironi.

Mit ønske for familier fra Mors

Mit projekt for Morsinger er at finde flere forfædre, at vi alle finder flere relationer og dermed gør hvert vores familietræ mere komplet; dernæst at vi med rødder på Mors med endnu mere stolthed kan sige, at vi har et næsten komplet stamtræ. Mit bidrag er at gøre det lettere at finde slægtninge på Mors fra 1646-1799; da nogen er angivet med alder ved tidspunktet for deres død, og vi kan gætte alderen for mange andre, kender vi gennem mennesker, beskrevet i disse kirkebøger, folk, som har levet til 1899 (hvis de blev 100 år), og folk som døde som næsten 100-årige i 1646 på Mors og således kendte nogle af dem, som blev født så langt tilbage som ca. 1550. Dermed har vi i perioden en del af søgningen

1550 til 1899; vi ved dog sjældent, hvor de tidligste var født. Min tanke er, at hvis det er nemmere at søge helt tilbage til 1646, er der måske nogen, som vil digitalisere og forske endnu længere tilbage; måske er der frivillige, som vil tage det arbejdede op, så vi kan komme igennem de svære 1400- og 1500-tals navne på Mors – det kunne være rigtigt dejligt.

Udbedring af det tabte

Nogle af sognenes kirkebøger er stærkt tilskadekomne som følge af en lang række forhold, eller mangler helt; derfor er det mit håb at nabosognene, som ofte beskriver personer, som er født i det sogn, der mangler kirkebog, optræder her som vidner, døde, eller måske fødte, men døde i nabosognet eller blev gift og så videre; derved kan man søge en forfader som `Jens Jensen fra Tæbring`.

Videndeling i fremtiden

Her er lidt om de tanker, jeg gjorde mig, da jeg indtastede kirkebøger fra Thisted Amt. Håbet er, at fremtidige indtastere skriver i et oprindelsesformat, som let kan opdateres, ved at vælge et almindeligt anvendt format; således valgte jeg Microsoft Word, og Adobe pdf; Excel ville nok være bedre som databehandlingsformat men har nogle begrænsninger i opdatering og transferformat til andre sprog og andre programmer.

Mange på Mors har allerede databaser, hvor de har indtastet rigtigt mange oplysninger om øen, men de fleste har ønsket ikke at dele deres arbejde. Det har der været mange grunde til, men meget digitaliseringsarbejde er ikke blevet opdateret løbende og er dermed faktisk gået tabt mindre end 30 år efter, at det blev genereret. Håbet er nu at sprede mine kirkebogsindtastninger via DIS-Danmark, så det kan blive brugt, før det forældes, og kan finde hylder at blive på til glæde for de kommende generationer, før det går tabt; som det kan ses, havde staten virkelig store problemer med at vedligeholde de førte protokoller til vor tid. Vi stolede på, at de ville tage sig af dette arbejde; men som vi kan se, skulle vi nok selv have taget os noget mere af det. Måske er det et princip i livets dynamik: der er tid til at gemme – og der er tid til at dele – måske tiden nu er til at dele?

Flere af mine slægtninge har lagt et meget stort arbejde i at dele af slægten på internettet – dette er min måde at sige tak til dem.

Måske efterlader vi bare nogle overlevelsesmetoder til vore børn; en af dem er, at kærlighed giver vækst, en anden er, at hvis man er ideo, er der bedre måder at overleve på, mens en tredje er, at hvis man kan dele, kan man højne for sig selv og alle dem, som er knyttet til én.

Carl Madsen har afskrevet 29 kirkebøger fra Thisted Amt, som kan ses på DIS-Danmarks hjemmeside under Afskrevne kilder: www.slaegtogdata.dk/kilder/afskrevne-kilder.

En rejse over den amerikanske prærie

Claus Lellinge
Kastrupkrogen 19.3
2770 Kastrup
Mail: claus.ane@c.dk

Af og til falder man i forbindelse med sin slægtsforskning over en så interessant historie, at man næsten ikke kan lade være med at dele den med andre. En sådan historie følger her:

Sander Andersen (født ca. 1805 i Give Sogn) bliver i 1831 gift i Smidstrup Sogn med Johanne Cathrine Hansdatter (født 1811 i Højen Sogn). De får (mindst) 11 børn mellem 1832 og 1853. 6 af dem dør som små. De bliver alle døbt Sandersen/Sandersdatter, men smider efter 1860 "sen/datter" væk, og optræder derefter med efternavnet Sander. Ved flytning fra Bredsten til Give i 1856 noteres det i tilgangslisten for Give Sogn, at sønnen er mormon, og ved folketællingen i 1860 angives også hustruen at være mormon, hvorimod både han selv og de tre øvrige børn er noteret som lutheranere. Den ældste levende datter blev konfirmeret i 1850, men ingen af de øvrige 4 børn bliver konfirmeret.

Den ældste datter Johanne Marie Sander emigrerer til USA: Liverpool til Philadelphia på "The Westmoreland" (25. april 1857 - 31. maj 1857) (vi hører mere om hende senere), og forældrene (i en alder af ca. 60 år – modig gjort) samt de 3 yngste børn Mette Marie, Else Marie og Anders følger efter: Liverpool til New York på "The Manhattan" (21. juni 1867 - 4. juli 1867). Den ældste søn Hans Sander bliver som den eneste tilbage i Danmark (ham hører vi også om senere). I løbet af juli når de frem til Nebraska.

Turen over prærien

Tilfældigvis findes der en beretning om turen fra North Platte, Nebraska over prærien til Utah: Jens Peter Larsen Breinholt (født den 1. februar 1844) skrev en slags dagbog på turen med Leonard G. Rice Company 1867. Der var ca. 500 personer og 50 vogne med på turen.

Vi startede på turen klokken 6 eftermiddag og kørte 300 mil til det, der dengang var endestation for U.P. Railroad, der kaldtes North Platte. Mellem den sydlige og nordlige Platte River. Vi ankom ved frokosttid den 8. august, hvor vi stillede vores telte op og slog lejr. Vi blev der til den 11. I mellemtiden ventede vi på vores vogne og okser. Vores selskab var, hvad der blev kaldt et uafhængigt selskab. Der fandtes en del familier, der havde råd til at købe deres eget hold. Agenter var blevet sendt ud fra Salt Lake City for at købe disse okser og vogne og lave de nødvendige arrangementer for føde, men vi blev nødt til at vente i 19 dage, og det medførte en del utilfredshed. Der var en del

sygdom i vor lejr og adskillige dødsfald forekom, blandt disse var Sander Andersen og hans hustru. Mens vi var der, arbejdede jeg i en uges tid sammen med andre af brødrene på jernbanen for \$2.00 om dagen. Pengene blev for det meste brugt på at købe proviant, hvilket var en meget god ide, idet de penge, der blev tildelt os, ikke ville have været tilstrækkeligt. Resten af tiden vi tilbragte der, havde jeg en meget betændt venstre hånd, der forårsagede en del smerter.

Mens vi var der, blev vi besøgt af et selskab af [Apsosates?], der kom fra Utah. De viste megen bitterhed over for kirken, men deres gift påvirkede ingen af medlemmerne i vores selskab.

Da vores okser og vogne endelig ankom, havde vi en del arbejde med at lære, hvordan vi skulle håndtere okserne. Jens Jacobsen ejede et hold, der bestod af en vogn og 2 hold okser. Med dette hold rejste vi 8 personer: Broder Jacobsen og hans kone Maren, deres søn Jacob på 10 år og datter Dorthea på 15 år, Søren Pedersen og hustru, Catherine Christensen og mig selv. Broder Petersen og jeg skulle skiftes til at føre holdet over sletterne til Salt Lake, og intet ubehageligt skete hverken mellem ham og mig eller de andre rejsende. Vogntoget var delt i 6 afdelinger med 10 vogne hver og en præsident for hver afdeling. Vores præsident var Jens Hansen fra den spanske gren i Utah. Vi blev kaldt til bøn med et hornsignal hver morgen og aften et sted uden for lejren. Der formede vi en cirkel og en af os blev opfordret til at lede en bøn efter en salme var afsunget. Af og til blev der fremført nogle få opmuntrende ord samt nogle instruktioner.

Søndag 11. august brød vi op og kørte til South Platte og camperede.

Et typisk vogntog som det ville se ud i 1847

Mandag den 12 kørte vi 18 mil uden stop. Heden og støvet og den lange vandring var hårdt for mange, og selv de unge følte at det ikke var morsomt. En ældre mand i vores afdeling, Niels Jensen kravlede ind under vognen da den stoppede for at få en slurk van dog da vi satte i gang igen kørte hjulet over ham og brækkede hans lår og ben. Da vi kom til Utah kunne han gå på krykker.

Tirsdag den 13 fortsatte vi langs South Platte, camperede ved frokosttid og aften med godt græs og vand.

Onsdag den 14 fortsatte vi. Om eftermiddagen blev en ung mand ved navn Niels Peter Hansen fra Aarhus ramt af en revolver-kugle over det højre øje på grund af skødesløshed af nogle af de danske brødre, der skød efter en kanin, der løb langs vogntoget, og det antoges, at kuglen ramte en sten og blev kastet tilbage. Den unge mand kørte et hold.

Torsdag den 15. Alt gik godt.

Fredag den 16. Vi camperede nær Julesburg. Vi havde været velsignet hele vejen med godt græs og vand.

Lørdag den 17. Vi blev i vores lejrplads. Om eftermiddagen blev vi opsøgt af en dame fra min arbejds-kreds Lena Jensen, der var immigreret året forinden. Hun var gift med en spekulant, der ikke var medlem af kirken. Han havde sit eget heste- og mulddyr-hold, der camperede omkring 4 mil fra os.

Søndag den 18. Vi havde et kort møde om morgenen. Om eftermiddagen besøgte jeg, min søster Ane, Mette Maria Sander og Ane Sophia Christensen fra Vendsyssel Lena Jensens lejr og på tilbagevejen gik jeg for første gang med Sophia, der senere blev min hustru. Om aftenen holdt jeg vagt, så her slutter min daglige journal, så hvad jeg skriver herefter er efter min bedste hukommelse. I Julesburg modtog vi noget provision, der var en del utilfredshed med, og ikke uden grund. Den skyldige for dette var en agent, der var sendt ud fra kirken, men jeg husker ikke hans navn. Vi brød op og fortsatte vores rejse.

Den 19. Jeg tror det var den dag den unge mand Hansen, der blev ramt af et skud, døde og blev begravet.

Vores rejse var så behagelig, som det kunne forventes. Et par dødsfald forekom, men generelt sejrede godt helbred i selskabet samt god ånd og følelse og ligeledes god orden. Jeg kørte holdet skiftevis med Søren Pedersen, og dag efter dag som vi kom frem blev mit bekendtskab med min pige bedre og bedre, så når jeg ikke kørte holdet, gik jeg som regel med hende, og da der var så mange unge mennesker, både mænd og piger, gik tiden meget hurtigt. En dag var jeg meget nær ved at forårsage en alvorlig ulykke, og det skete på denne måde: Vi skulle passere et dybt mudderhul, jeg stod på vognen og drev okserne, da forhjulene ramte bunden, og bunden af vognboksen pressedes ned på min fod og på den anden side af min fod var jernet, der holdt kæden som holdet trak i og det pressede hårdere og hårdere, til brædderne i vognbunden knækkede, og hvis det ikke havde været for det, ville jeg have været alvorligt i knibe. Jeg ser det nærmest som et mirakel

at det gik sådan. Jeg måtte blive i vognen i 2-3 dage, men derefter var min fod god igen.

Oktober 1867. Vi ankom til Salt Lake City den 5. oktober efter 8 ugers rejse med okseholdet. Vi kom gennem Parleys Canyon og camperede ved munden af dalen i en times tid. Sent om eftermiddagen kørte vi ned til Church Farm omkring 2 mil syd for Salt Lake City.

Sander Andersen og hustru døde som skrevet undervejs, og ifølge datteren Mette Marie døde den yngste datter Else Marie, kort før de nåede Utah.

Flerkoneri

Den ældste datter Johanne Marie kom som sagt til Utah allerede i 1857. På samme skib var også Jacob Bastiansen (født i Tårnby på Amager i 1835 – han forkorter også sit efternavn til Bastian). Undervejs (i Liverpool) bliver han gift med Gertrude Pedersdatter (født i Tårnby 1834). Hun dør imidlertid kort efter ankomsten til Salt Lake City. Jacob gifter sig derefter, i 1857, med Johanne Marie Sander, i 1861 med Christine Hansen (født 1845 i Nørup Sogn, Vejle Amt – er ganske sikkert døbt Kirsten Lauridsen, men har fået fornavnet amerikaniseret og fået hendes fars efternavn – det stemmer i hvert tilfælde med data på hendes dødsattest) og i 1867 med Mette Marie Sander.

Han er altså gift med 3 hustruer på én gang, hvilket han bliver idømt 6 måneders fængsel for i 1888.

Jacob Bastian længst til venstre

Med de 3 hustruer får han i alt 31 børn mellem 1858 og 1888. De 10 af dem dør som mindreårige. Af de 31 børn kan man finde gravsten for ikke mindre end de 29, afbilledet på www.findagrave.org. Samme sted kan man finde en imponerende gravsten for Jacob Bastian: En kæmpe 4-sidet sten, hvor Jacob optager den ene side, og de tre hustruer med børn de andre 3 sider.

Cirkus Thyland

Sønnen Hans Sandersen gifter sig i 1865 (Fredericia Rådhus, også noteret i Sønder Vilstrup Kirkebog) med en pige fra fyrstendømmet Hildesheim ved Hannover: Marie Spittau. Hans, der også er mormon, har titlen: galanteri-

Jacob og Johanne Marie

arbejder. Han begynder at bruge efternavnet Sander, og de får 8 børn, hvoraf de 3 dør som små. Den ene af sønnerne, Jacob Conrad Ludvig (kaldet Jack) Sander bliver musikalsk klovn, og gifter sig med 2 af cirkusdirektør Miehes døtre (ikke samtidig), og driver fra ca. 1905 til 1911 Cirkus Thyland, men må stoppe p.g.a. økonomiske problemer.

Hans tager selv til USA i 1879. Hans hustru bor ved folketællingen 1880 Fiskergade 3. Det ser ikke ud til, at Hans selv er i Danmark på dette tidspunkt, han kan i hvert tilfælde ikke findes i 1880-tællingen, men muligvis er det ham, der bor Brooklyn, Kings, New York – alder og nationalitet passer, men denne Hans står som enkemand og "Frame maker". Under alle omstændigheder kommer han tilbage, idet han får endnu en søn i 1881.

Ved folketællingen i 1901 (Øster Farimagsgade 71B) står Marie som enke siden 1889. Desværre har jeg endnu ikke fundet ud af, hvor han døde, men da det ikke fremgår af de Københavnske skifter er det muligt, at han døde udenlands.

I 1903 udvandrer enken ligeledes til USA – samme år som hendes 2 yngste børn – på hver deres båd, og hun dør i Utah 1913, hvor hun tilsyneladende boede først hos sin mands nevø, siden hos datter og svigersøn.

Oversættelse til side 21

2682.

Lodret i venstre margen:

Nº 106 - Søren Pedersen Mølgaard. -

Selve teksten:

66½ T:¹ høi, lyseblaa Øine, sort krøllet Haar, mørke Øienbryn og Skjæg. Et aflangt stort Ansigt, teml:² fyldigt. Har et meget mandigt, raskt og determineert³ Fichonomi⁴, hvilket ogsaa er Tilfældet med den hele Person, i hvilken, der ligger meget Carachteer. - Han er mørk i Huden og har en Mængde Smaakoppear⁵ i Ansigtet. En middelhøi Pande med høie Kræ⁶, en temmelig svær Næser.⁷ En middel Overlæbe, teml⁸ lille Mund, stor bred Hage. Har gode Fortænder og ingen Huller i Ørene. Middel Hals Teml: bred af Ryg og Lemmer. Har en rank, stærk bygget og herlig⁹ Væxt. Stærke Hænder, tykke Fingre, paa den venstre Haands Langefinge¹⁰ mellemste Knokkel er paa Siden et stort Ar. Samme Haands Pegefinger har mistet den halve Deel af det yderste Led og Neglen. Taler Dansk. -

- 1 T: (kolon blev brugt som forkortelsestegn, hvor vi i dag ville sætte punktum) T: = forkortelse for "Tommer".
- 2 teml: = forkortelse for "temmelig".
- 3 man kunne være fristet til ved en overfladisk betragtning at have skrevet "determineret", men det næstsidsste bogstav ligner "r" andre steder, så der må stå "determineert".
- 4 det er vel "Fysiognomi", der menes.
- 5 Præcisering: Der er tale om ét ord: "Smaakoppear", og ikke "smaa(e) Koppear" begrundelse: stort "S", lille "k" og de to små lodrette delestreger/forbindelsesstreger ved enden af linien, som altså ikke er et "e".
- 6 Kræ (også stavet krie eller krig) kan betyde en indbugtning på det menneskelige legeme, f.eks. indbukning ved hårgænsen.
- 7 Måske en forkortelse for "Næserod", måske "Næseryg". [selvfølgelig kan det være en skrivefejl for "Næse"]
- 8 her er "teml" uden forkortelsestegn. = temmelig
- 9 der kan ikke stå andet end "herlig", men det er en uventet anvendelse af ordet i denne forbindelse.
- 10 der mangler formentlig "-rs" her.

I have a dream

Af Arne Christiansen

Og hvad handler drømmen så om?

Jo, jeg vil gerne have et navneindeks til Danmarks Kirkebøger, således at det bliver lettere at finde anerne og deres familier. I modsætning til vores anden vigtige kilde, folketællingerne, er kirkebøgerne nemlig ikke indtastede i databaser i noget betydelende omfang, og der vil gå rigtig mange år, før dette er sket.

Et sådant navneindeks er ikke en kilde, men et hjælpemiddel, der måske leder frem til den søgte kilde. Der vil givet være fejl og specielt mangler i et sådant indeks, men derfor vil det alligevel være en stor hjælp.

Hvordan skaffes data?

Hvordan kunne jeg få lavet et navneindeks uden at skulle bruge titusindvis af timer på opgaven? Jo jeg vil benytte det arbejde, som slægtsforskere allerede har lavet med at skrive oplysninger om fødsel/dåb, konfirmation, vielse og død/begravelse ind i deres slægtsforskningsprogrammer. Derfra kan de eksporteres til en gedcom-fil, der kan benyttes til formålet.

Hvad er problemerne?

Der er givet flere, men et af dem er, at slægtsforskere ofte ikke er villige til at dele deres forskning. Men det, jeg beder om at dele, er de rent faktuelle oplysninger, som de står i kilden, nemlig navn, dato og sogn for begivenheden. Ikke hvordan personer er i slægt med hinanden, for det er her, at tolkningerne kommer ind.

Der vil givet også være forskel på, hvordan forskellige forskere læser den samme indførsel i kirkebogen, men jeg forestiller mig, at man blot lader alle udgaver ligge ved siden af hinanden.

Et andet problem for en del af vore medlemmer vil være at lave den nødvendige gedcom-fil, men det kan løses ved god vejledning.

Hvorledes filtrerer man de ønskede data ud af gedcom-filen

Gedcom-filer er tekstfiler, der kan læses af f.eks. notepad. En persons data i en gedcom-fil fra Legacy kan se således ud:

```
0 @I20 INDI
1 NAME Ejnar /christiansen/
2 GIVN Ejnar
2 SURN Christiansen
1 SEX M
1 BIRT
2 DATE 17 Feb 1916
2 PLAC Grindløse, Skam, odense
1 CHR
2 DATE 2 Apr 1916
2 PLAC Grindløse, Skam, odense
2 SOUR 051447B
1 DEAT
2 DATE 20 Mar 1987
2 PLAC Davinde, Åsum, odense
1 BIRT
2 PLAC Assistens Kirkegård, odense, odense, odense
1 REPN 2
1 ADDR Ejnar christiansen
2 CONT 05tagervej 47
2 CONT 5220 odense sø
2 _NAME Ejnar christiansen
2 ADDR1 05tagervej 47
2 ADDR2 5220 odense sø
1 OCCU Frilandsgartner
1 _UID E9667292E0224D4F820F83545675A87ECA23
1 CHAN
2 DATE 31 Oct 2008
1 FAMS 0F1598
1 FAMC 0F768
```

Herfra udtrækkes værdierne for fornavn, efternavn, fødselsdato samt sogn.

Jeg har benyttet et tysk sharewareprogram, Ged-Tool 2.4, på min egen da-

tabase og efter indlæsning og sortering ser en del af resultatet således ud:

NAME	NAME	BIRT	BIRT
Søren	Holst	1824	Agerskov, Haderslev
Charlotte Hedevig	Jürgensen	9 Sep 1831	Agers, Vester Flakkebjerg, Sorø
Christine Sophie	Jürgensen	11 Aug 1830	Agers, Vester Flakkebjerg, Sorø
Sofie Amalie Gabrielle	Jürgensen	23 May 1833	Agersgaard, Skælskør
Anders	Christiansen	27 Feb 1991	Agerup, Holbæk
Heidi	Christiansen	17 Dec 1987	Agerup, Holbæk
Maren	Bentsdatter	1760	Allese
Villy	Christiansen	9 Jan 1947	Allese Nord
Marie	Pedersen Gade	7 Oct 1878	Als, Hindsted, Ålborg
Jens Jensen	Sand	3 Feb 1881	Als, Hindsted, Ålborg
Maren Sand	Jensen	2 Oct 1911	Als, Hindsted, Ålborg
Age	Jensen Sand	9 Jul 1917	Als, Hindsted, Ålborg
Thomas	Jensen Sand	19 Dec 1913	Als, Hindsted, Ålborg
Niels	Jensen Sand	6 Dec 1909	Als, Hindsted, Ålborg
Anders Georg	Pedersen	1889	Als, Hindsted, Ålborg
Peter Karl	Pedersen	1886	Als, Hindsted, Ålborg
Metha	Pedersen	1883	Als, Hindsted, Ålborg
Jens Martinus	Pedersen	1882	Als, Hindsted, Ålborg
Martha	Pedersen	1877	Als, Hindsted, Ålborg
Niels Jørgen	Pedersen	1876	Als, Hindsted, Ålborg
Maren	Nielsen	1849	Als, Hindsted, Ålborg
Johannes	Fog-Petersen	22 Nov 1879	Alslev, Varde
Bodil	Hansdatter Dreje	1717	Anden slægtsforsker
Kaj Age	Christensen	12 Dec 1919	Ansgar Sogn, Odense, Odense
Mary Pauline	Christensen	11 Apr 1915	Ansgar Sogn, Odense, Odense
Ellen	Alsing	13 Jun 1912	Ansgar Sogn, Odense, Odense
Holger Edvard	Christensen	5 Jan 1911	Ansgar Sogn, Odense, Odense
Anna Margrete	Jørgensen	13 Oct 1924	Arreskov, Øster Hæsinge, Svendborg Amt
Christian Andreas	Brøndsted	6 Apr 1801	Åskø
Anne Sophie	Brøndsted	27 Feb 1806	Åskø
Andreas	Brøndsted	26 Apr 1807	Åskø
Peter Friderik Engelbrecht	Brøndsted	24 Jul 1803	Åskø
Elisabeth	Brøndsted	2 Oct 1804	Åskø
Oskar Karl	Hansen	15 Nov 1895	Assens Kjøbstad
Johanne	Nielsdatter	1792	Avnsløv, Svendborg
Hans	Hansen	23 Jan 1774	Bederslev
Maren	Jensen	1749	Bederslev
Hans	Mortensen	14 May 1730	Bederslev Sogn, Skam Herred, Odense Amt

Eksemplet viser tydeligt et af problemerne med data-kvaliteten, nemlig at undertegnede ikke er specielt sikker til at indtaste fødested som lokalitet – sogn, herred, amt, land. Fødestederne skal derfor normaliseres, men det burde kunne gøres ved hjælp af lidt programmering og en liste over danske sogne.

Udtræk af min egen gedcom-fil gav 1400 brugbare linjer, dvs. for ca. halvdelen af personerne i databasen, og det er nok et rimeligt gennemsnitligt resultat.

Lad os lave et lille regnestykke: 8000 medlemmer med hver 1000 personer i databasen samt med en afleveringsrate på 50 % burde så give:

$8000 \times 1000 \times 0,5 \times 0,5 = 2.000.000$ linjer med oplysning om fødesogn og dato. Der vil selvfølgelig være overlapper, fordi flere har den samme person med i deres gedcom-fil, men et godt bud vil være, at der kommer omkring 1,5 mill. individer i den færdige tabel.

Det er naturligvis langt fra alle de personer, der har levet i den for slægtsforskere aktuelle periode 1750-1920. Der er født et mange gange større antal i denne periode, måske 3-4 mill. individer, men det vil da være en ganske god start på et elektronisk søgbart navneindeks til vores kirkebøger.

Indeks for dåb, konfirmation, vielse død og begravelse kan fabrikeres på tilsvarende måde.

Hvad mangler der for at komme i gang?

Der mangler et værktøj, der automatisk kan hente disse data ud af gedcom-filerne og lægge dem ind i en database, samt en mængde indsendte gedcom-filer til at arbejde med. Der må være en eller flere personer i medlemskredsen, der kan lave dette værktøj.

Er der nogen, der melder sig til projektet, kan de skrive til christiansen@dis-danmark.dk

Generalforsamling 2014

Årets generalforsamling i DIS-Danmark holdes den 12. april. Det er Fyns tur til at lægge plads til, og valget er faldet på museet Møntergården i Odense.

Det er efterhånden en velbefæstet tradition, at generalforsamlingen udvides med et element, der gerne må være både oplysende og underholdende, så der er lidt mere end selve mødet at rejse langt efter.

I år er det museet Møntergården, der slår dørene op for DIS-Danmarks medlemmer. Det er et bygningskompleks, der bl.a. består af en tidligere købmandsgård, en præstebolig og små lejeboder, der nu rummer Odenses kulturhistoriske museum. Man får et indtryk af forskellige tiders byggeskik, fra det supermoderne udstillingslokale til huse helt tilbage fra 1500-tallet, og man stifter bekendtskab med tidligere tiders måde at indrette sig på og udføre forskellige stykker arbejde på.

Museet åbner kl. 10, og der vil være halvanden times rundvisning inden frokosten og generalforsamlingen. Du skal tilmelde dig, hvis du vil med på rundvisningen, mens deltagelse i selve generalforsamlingen ikke kræver nogen tilmelding. Du er som sædvanligt velkommen til at tage en ledsager med, men bemærk, at ledsageren skal betale 125 kr. for rundvisning og frokost. Endvidere har vi indført en praksis, som kendes fra de fleste andre foreninger, nemlig at generalforsamlingen udelukkende er for medlemmer.

Vær opmærksom på, at der kun er få parkeringspladser i nærheden af museet. Derimod ligger stedet i gå-afstand fra banegården.

Find alt om generalforsamlingen og tilmeldingen på DIS-Danmarks hjemmeside www.slaegtogdata.dk. Husk at tilmelde dig senest 30. marts.

Foreningsåret 2013 i DIS-Danmark

Bestyrelsens beretning

DIS-Danmark har ca. 8000 medlemmer og er suverænt Danmarks største slægtsforskerforening.

Arkivalieronline

I løbet af 2013 er der kommet rigtig mange nye arkivalier på hylderne på Danmarks største læsesal. Desværre er de endnu ikke tilgængelige, da Statens Arkiver arbejder med en plan, der knytter Arkivalieronline tættere sammen med Daisy.

Scanningscentret har i 2013 fået fem nye bogscannere til at supplere den eksisterende maskinpark. Herudover har man indgået aftaler med mormonkirken om udveksling af scanninger. Endelig scannes lægdsrullerne, der nu ikke længere er tilgængelige i Rigsarkivets selvbetjeningsmagasin, af Det Kongelige Bibliotek. De er p.t. kommet på nettet.

Her skal vi forsøge at lave en oplistning af de emner, der er kommet til eller som endnu venter på snarest at blive tilgængelige på AO:

- Kirkebøger 1892 til 1960/69
- Folketælling for 1940
- Kirkebøger indtil 1892 er af mormonerne skannet i gråtoner fra de originale mikrofilm fra 1950-erne
- Ejendomsoplysninger
- Nummerbøger fra Hornung & Møller
- De sønderjyske personregisterføreres biregistre over fødte og døde scannes op til 1960/1969 og de viede i første omgang op til 1924. Registrene supplerer kirke-

bogsoplysninger med bl.a. fødselstidspunkt og ved dødsfald med bopæl

- Arkivalier vedr. Vestindien
- Lægdsrullerne
- Tinglysningsarkivalier, herunder realregistre
- Skiftearkivalier fra godser og retsbetjente
- Matrikler fra 1600-tallet
- Endelig er man på brugerrådets opfordring i gang med at digitalisere en lang række af de arkivhjælpemidler, der i dag er opstillet på de enkelte arkivers læsesale.

Digitalisering og udvikling samt formidling og nyheder er ikke længere koncentreret i Viborg. En AO-styregruppe står for planlægning og koordinering i forbindelse med udvikling af Ny-AO, og en projektgruppe står for udførelsen. Statens Arkivers IT-udviklingsafdeling styrer den komplicerede overgang til den ny billedviewer, der er udviklet i samarbejde med et eksternt firma. Den nye billedviser kan allerede nu benyttes i en betaversion på nogle folketællinger.

I løbet af året 2013 er der digitaliseret over 9 mio. sider, så glæd dig, til de kan ses på Arkivalieronline eller via Daisy.

Dansk Historisk Fællesråd

Denne organisation, der bl.a. driver sitet Historie-online, var tæt på opløsning først på året. DIS-Danmark er indtrådt i styrelsen. Der er fundet en ny formand for styrelsen, og man forsøger nu at få redefineret rådets arbejde, herunder den fremtidige drift af sitet www.historie-online.dk. DIS-Danmark

har deltaget i et enkelt møde i styrelsen, og det er endnu for tidligt at sige noget om det kommende arbejde.

Nordisk samarbejde

DIS-Norge besøgte DIS-Danmark i København i marts 2013, hvor de to bestyrelser for første gang traf hinanden. Tidligere har det kun været enkelte repræsentanter, der er mødtes. Der blev ført samtaler i grupper om en række forskellige emner. Der kom to konkrete ting ud af dagen: Bestyrelserne har sørget for, at medlemmerne i den ene forening kan få adgang til den anden forenings hjemmeside, så vi kan blive inspireret af hinanden. Desuden aftalte vi, at DIS-Danmark besøger DIS-Norge i 2014.

For andet år i træk var foreningen repræsenteret med stand på de svenske slægtsforskerdage 24. og 25. august 2013. Fire bestyrelsesmedlemmer: Susanne B. Fuglsang, Gitte Christensen, Bodil Grove Christensen og Arne Christensen var af sted. Ca. 6.000 personer besøgte messen i løbet af de to dage, hvor vi delte stand med DIS-Norge. Vi fulgte samme koncept som i 2012 med messestand, projektor og uddeling af medlemsblade og Hjælp til nybegyndere. Bodil havde udarbejdet en PowerPoint-præsentation, som fik flere af de besøgende til at stoppe op ved og læse om DIS-Danmark. Standene havde generelt et højt niveau. Hvor vi i 2012 havde en stand over gennemsnittet, var vi nu faldet en trin ned, idet mange af de øvrige stande brugte fladskærme til at præsentere deres foreninger.

Ved den norske slægtsforskerdag 26. oktober 2013 deltog foreningen også med stand. Det var tydeligt, at vi var ventet både af de øvrige deltagere og af de besøgende, som vi fortalte om søgemuligheder i Danmark. Sidste år var vi tre personer af sted, hvoraf to var på standen meget af tiden. I år var vi kun to, og det betød, at der ikke var nogen hjælp ved PC'en, men trods alt henvisning til relevante hjemmesider og Forum.

Ved slægtsforskerdagene i Sverige og Norge blev kontakten med de øvrige nordiske foreninger plejet, og de øvrige stande på messen blev besøgt med henblik på indsamling af mulige kommende projekter i DIS-Danmark-regi.

Efter årets deltagelse har vi konkluderet, at vi har nået toppen af det nuværende potentiale. Det betyder, at vi ikke har stand ved slægtsforskerdagene i Sverige. Vi har valgt at deltage ved den norske slægtsforskerdag, fordi der bl.a. vil være fokus på forholdet til Danmark på grund af 200-års jubilæet for tabet af Norge 1814. Derefter vil vi drosle deltagelsen ved de nordiske slægtsforskerdage ned, således at vi fremover vil besøge messerne uden egen stand.

Det årlige møde i NORDGEN blev ikke afholdt i 2013. Vi havde forventet, at det blev afholdt i forbindelse med den norske slægtsforskerdag, idet en norsk slægtsforskerforening havde formandsskabet. Det har ikke været muligt at få oplyst, hvornår det næste møde finder sted.

Kommunikation og markedsføring

Den bedste form for markedsføring er, når medlemmerne er tilfredse med foreningen og fortæller om DIS-Danmark til andre slægtsforskere. Det er vores indtryk, at vi har mange tilfredse medlemmer, som har stor glæde af vores to flag-skibe: hjemmesiden og bladet. Ud over arbejdet med at

gøre hjemmesiden og bladet så gode som muligt arbejder vi med at udbrede kendskabet til foreningen til ikke-medlemmer. Således var der i sommeren 2013 et interview med DIS-Danmarks formand Susanne B. Fuglsang i magasinet Datatid, som er et populærvidenskabeligt tidsskrift om computere, og om hvordan man bruger dem så optimalt som muligt.

Vi lavede et forsøg med at husstandsomdele vores brune folder om DIS-Danmark. Det skete i den jyske by Vrå for at se, om der skete en målbar forøgelse af medlemstallet i området, hvor folderen blev husstandsomdelt. Der er ikke sket en mærkbar stigning i medlemstallet, så vi har ikke planer om at gøre det i andre områder.

I november sendte DR-Nordjyllands Radio to 4-minutters indslag om slægtsforskning.

Som noget nyt lavede vi en julegaveidé, som kørte fra slutningen af november og i december. Det var ikke den store succes, men tilbuddet blev først lanceret i slutningen af november og nåede således ikke omtale i hverken bladet eller nyhedsbrevet.

Jubilæum

I januar 2013 begyndte vi planlægningen af DIS-Danmarks 25-års jubilæum i 2014. Vi besluttede os for en ambitiøs plan med flere måder at fejre jubilæet på. Vi laver et jubilæumsskrift, som udsendes sammen med årets første nummer af Slægt & Data. Derudover vil der blive afholdt en reception med en lille messe, hvor vi og vore samarbejdspartnere kan præsentere os selv for de medlemmer, som besøger os på Rigsarkivet. Udover hovedarrangementet vil en række af vore lokalforeninger sandsynligvis afholde arrangementer samme dag. Vi arbejder desuden på et par andre tiltag i anledning af jubilæet.

Forum

DIS-Forum er fortsat den mest trafikerede del af hjemmesiden. I årets løb er der skrevet 113.500 beskeder, fordelt på 21.182 tråde. Topscorer er gruppen Hjælp til tyding af tekster m.v. med, tæt fulgt af AneEfterlysning; tilsammen rummer disse to grupper omkring 75 % af alle beskederne. Der er 33.091 registrerede brugere og medlemmer, som gennemsnitlig forsyner Forum med 325 beskeder pr. dag. Aktiviteten falder lidt i sommermånederne, men egentlig ferie-stilhed kan man aldrig tale om.

I årets løb er en enkelt ny gruppe kommet til. Efter eksklusionssagen i februar viste der sig behov for en kritisk gennemgang af foreningens vedtægter, og for at give medlemmerne lejlighed til at deltage i debatten oprettedes gruppen Forslag til vedtægtsændringer. Jette Sørensen har siden april været moderator for gruppen; det var et ønske at finde en person uden for bestyrelseskredsen til dette hverv.

Slægt & Data og andre udgivelser

Foreningens tidsskrift er udkommet med vanlig planmæssighed fire gange. Stofmængden har vist en stigende tendens, og følgelig har redaktionen ikke kunnet nøjes med de sædvanlige 32 sider. Tre numre har været oppe på 40 sider.

Redaktør er fortsat Kathrine Tobiasen med bistand fra

Gitte Christensen og Henning Karlby og et effektivt korrekturlæserteam, Gitte Hovedskov og Kirsten Sanders.

DIS-Danmark har de sidste år givet sig i kast med egentlig udgivervirksomhed. Et lille hæfte til gratis uddeling, Hjælp til nybegyndere, har længe været meget populært og er flere gange blevet genoptrykt. Førrige år kom en opdateret udgave af det gamle særnummer, Sogn Herred Amt, og i 2013 bogen At skrive slægtshistorie, skrevet af Kathrine Tobiasen. Dette værk har udfyldt et hul i slægtsforskerlitteraturen og har været en salgssucces med over 1200 solgte eksemplarer på et halvt år.

Hjemmesideudvalget

I det store og hele er der kun positive ting at fortælle fra Hjemmesideudvalget. I februar blev hjemmesiden dog hacket og var ude af drift ca. 1 uge, mens alt blev genetableret på en ny server.

På hjemmesiden og Forum er der omkring 3.500 besøgende og ca. 30.000 sidevisninger dagligt.

- Kurt Kermits velkendte hjemmeside blev her i efteråret overført til DIS-Danmarks server. Efter Kurts død kører siden videre i uændret form og er nu sikret for eftertiden.
- Aurelia Clemons' sider er ved at blive flyttet til DIS-Danmarks server. Aurelia vedligeholder fortsat selv siden med afskrifter af skifter.
- Fynhistorie er blevet flyttet, kører stabilt og vedligeholdes stadigvæk af Hans Nørgaard.
- DIS-Wiki udvikler sig fortsat med Inger Buchard ved roret.
- Ukendte billeder kører stille og roligt på andet år.
- Wads Sedler, som DIS-Odense lavede i samarbejde med DIS-Danmark, blev gennemført på rekordtid med 14.000 sedler fotograferet og indtastet på 3 måneder.
- DIS-Navneregistre – Fæster og skifter er også et projekt, som DIS-Odense kører i samarbejde med DIS-Danmark. Omfatter p.t. ca. 28.000 fynske skifter – og der er meget mere på vej.
- DIS-Navneregistre – Prisonfanger. Efter ønske fra initiativtageren Bruno Ansbjerg blev dette projekt overført til DIS-Danmark i sommeren 2013. Det omfatter ca. 4.500 poster, og Bruno arbejder stadigvæk på at forbedre materialet og gøre det mere søgbart.

Antallet af lokalforeninger er stadig stigende, og her er det nu især Jørgen Kristensen, der hjælper foreningerne i gang med deres egne dele af vor hjemmeside. Ligeledes er Jørgen godt i gang med at overtage det arbejde, Arne Christensen hidtil har haft som vice-webmaster med vedligeholdelse af det mere foreningsrelaterede stof på hjemmesiden.

DIS-Bibliotek og Arkiv

Den store og værdifulde samling af bøger og skrifter, som Landsarkivet i København overdrog til DIS-Danmark, er blevet opstillet i de lejede lokaler i Albertslund. Det er en stor arbejdsindsats, som bibliotekets frivillige medhjælpere har lagt i denne opgave.

Med de nye fysiske rammer og de planlagte IT systemer var det naturligt at integrere det tidligere DIS-Arkiv projekt med biblioteket. Den samlede aktivitet har fået navnet "DIS

Arkiv & Bibliotek". I kommissoriet for aktiviteten er dette ligeledes afspejlet, og målsætningerne for aktiviteten er fastlagt. Det fremgår heraf, at såvel nuværende materialer som fremtidige gaver til foreningen gøres tilgængelige elektronisk på DIS-Danmarks hjemmeside. De vil således altid være let tilgængelige og kan bekvemt benyttes af medlemmerne til deres slægtsforskning.

Efter opstillingen af bøgerne skulle alle værkerne registreres. Det er et arbejde, som stadig er i gang og vil være det i nogen tid fremover. Der er ved årsskiftet registreret næsten 2.000 værker af de i alt ca. 25.000 enheder, som findes på biblioteket. Der kunne ved årsskiftet søges i næsten 11.000 titler på hjemmesiden.

Arbejdet med at gøre materialerne tilgængelige på hjemmesiden er så småt startet og var ved årets slutning nået op på 18 enheder. De materialer, som er gjort tilgængelige, indeholder både scannede værker samt materialer, som medlemmer har givet til foreningen. Det er vores mål at kunne sætte turbo på skanningen af bibliotekets bøger i 2014. En ansøgning om fondsmidler til en bogscanner blev imidlertid afslået kort før årsskiftet. Vi vil dog fortsætte med at søge fondsmidler til bogscanneren, der vil sætte os i stand til at scanne bøgerne hurtigere og i en bedre kvalitet uden at ødelægge dem.

Med den positive interesse for biblioteket fra foreningens medlemmer anser bestyrelsen dette projekt som værende blandt de vigtige opgaver i de kommende år. Flere medlemmer arbejder på dette projekt, og der forventes at være behov for, at endnu flere over hele landet deltager i arbejdet med at klargøre de scannede værker til oplægning på hjemmesiden.

Bestyrelsen vil gerne takke alle, der i årets løb med stor iver har deltaget aktivt i arbejdet med biblioteket. Ligeledes takker bestyrelsen for de modtagne materialer til DIS Arkiv & Bibliotek. Vi ser alle frem til, at slægtsforskere og lokalhistorikere over hele landet kan drage den fulde nytte af den store indsats, der ydes.

DIS-træf

Der var meget lidt aktivitet i foråret, men efter at Jørgen Kristensen skrev en artikel til Slægt & Data, har der jævnlige været sendt koder ud og kørt gedcom-filer.

Gå ind på DIS-Danmarks hjemmeside under DIS-Træf og læs om, hvordan man gør. Jørgen besøger gerne lokalforeninger for at hjælpe med DIS-træf.

Kildeudvalget

I 2013 samarbejde vi med Statens Arkiv om kildeindtastning, og det medførte, at vi overførte vores Kildeportal til Dansk Dataarkiv i Odense. På Kildeportalen indtastes primært folketællingen 1930.

Løbende har vi stillet mindre, men mindst lige så vigtige, kildeprojekter til rådighed for slægtsforskerne. Der kan i flæng nævnes

- DIS-Sedler, som er indtastning af diverse seddelkartoteker i stil med "Nygaards sedler", der dækker Jylland. Pt. er det de tilsvarende for Fyn, nemlig "Wads sedler".
- DIS-Navneregistre, der indeholder en afleveret database over danske fanger i engelsk varetægt under Napole-

onskrigene og indtastede fæste- og skifteprotokoller (især fra Fyn, da initiativet stammer fra DIS-Odense).

- DIS-Kopier. En mulighed for interesserede for at aflevere deres affotograferede eller indtastede kilder, så de når en bredere offentlighed.

De ovennævnte tiltag er allerede frit tilgængelige på DIS-Danmarks hjemmeside.

I 2014 ønsker vi at fortsætte vores samarbejde med Statens Arkiver og andre interessenter om kildeindtastning bl.a. ved at videreudvikle Kildeportalen, så den kan indeholde flere indtastelige kilder og øge mængden af både affotograferede og indtastede kilder på nettet generelt.

Nationalt samarbejde

De tre landsdækkende Slægtsforskerforeninger SSF (Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger), Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie og DIS-Danmark har afholdt en stribe samarbejds møder i årets løb.

Hensigten er at samarbejde endnu mere om enkeltprojekter og fælles udgivelser. På bedding er p.t. en fælles Slægtsforskerweekend i efteråret 2014 og et større fællesprojekt i forbindelse med Slægtens År 2015.

Tanken om en sammensmeltning af de tre foreninger til en stor landsdækkende forening er naturligt opstået i processen. Alle tre foreninger har hver deres forcer, og sammen i én forening ville vi stå stærkere over for diverse myndigheder og øvrige samarbejdspartnere til gavn for slægtsforskere i Danmark.

Lokalforeningsudvalget

Også i 2013 stiftede vi tre nye DIS-Lokalforeninger, to helt nystartede i Næstved og Odsherred. Samt en allerede etableret slægtsforskerforening i Smørum, der ønskede at tilslutte sig DIS-Familien som DIS-Egedal.

Udvalget har afholdt et webmasterkursus for lokalforeningernes webmastere og har året igennem ydet hjælp og support med foreningernes hjemmesider.

Lokalforeningernes hjemmesider hører nu under hjemmesideudvalgets ansvarsområde.

Det efterhånden traditionsrige Fællesmøde for lokalforeningerne i september, var også i 2013 velbesøgt med repræsentanter fra næsten alle lokalforeninger.

På disse møder diskuterer vi stort som småt, og lokalforeningerne får mulighed for at lære hinanden lidt bedre at kende. Det er nemmere at kontakte et bestyrelsesmedlem i en anden lokalforening, når man lige har hilst på hinanden ved fællesmødet. Lokalforeningerne kan sagtens bruge hinanden som inspiration til videreudvikling og nytænkning i den enkelte forening.

Vi har omlagt tilskuddene fra DIS-Danmark til lokalforeningerne med virkning fra 2014. Det betyder, at alle lokalforeningerne nu får det samme i tilskud, uanset om man er en stor forening eller en mindre forening. En mere fair fordeling af midlerne i forhold til tidligere, hvor en del af tilskuddet var bundet op på medlemstallet i den enkelte forening. Et foredrag koster jo det samme, uanset om man er en stor eller en mindre forening.

Som noget nyt har lokalforeningsudvalget udsendt et særligt nyhedsbrev, målrettet lokalforeningerne, i slutningen af 2013.

Det er en fin måde at kommunikere fælles meddelelser og tiltag ud på. Bestyrelserne i lokalforeningerne vælger selv, om de vil videresende hele nyhedsbrevet eller dele af det til deres medlemmer. Der er blevet taget godt imod det i lokalforeningerne, så vi vil bestemt fortsætte med at udsende med jævne mellemrum.

Vedtægtsudvalget

Den ekstraordinære generalforsamling affødte oprettelsen af forumgruppen "Forslag til vedtægtsændringer". Der har undertiden været en meget livlig debat i gruppen, hvilket er glædeligt.

Bestyrelsens vedtægtsudvalg er da også blevet inspireret af flere af de emner, der har været rejst.

Vedtægtsudvalget har udarbejdet forslag til vedtægtsændringer, som sættes til debat og afstemning senere på denne generalforsamling. Der er tale om tilpasninger af vedtægterne både til DIS-Danmarks situation i dag samt tilpasninger af mere praktisk karakter.

Af væsentlige ændringer skal fremhæves tilføjes af "Slægt & Data" som en del af foreningens navn. "Slægt & Data" har siden foreningens start været navnet på foreningens blad og blev for nogle få år siden også domænenavn for foreningens vigtigste hjemmeside. Tiden har imidlertid indhentet den eksisterende tilføjelse "Databehandling I Slægtsforskning". Den har tabt sin banebrydende effekt, og databehandling er i dag en selvfølge for næsten alle slægtsforskere. Den foreslås derfor fjernet.

I forslaget findes ligeledes en understregning af, at DIS-Danmark er en almennyttig forening. Det betyder i praksis, at foreningen ikke beskæftiger sig med kommercielle aktiviteter, men alene med aktiviteter, der er uden økonomisk gevinst for foreningen eller dens medlemmer. Denne ændring plus målsætningen om at fremme forskning vil sammen med den foreslåede ændring af reglerne for opløsning af foreningen åbne mulighed for en offentlig godkendelse som almenvelgørende forening. Den offentlige godkendelse vil give DIS-Danmark skattefrihed ved modtagelse af gaver og fondsmidler.

Bestyrelsen takker Vedtægtsudvalgets medlemmer for veludført arbejde og beder forsamlingen tage godt imod bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer.

Foreningen

Det har desværre vist sig nødvendigt at afholde en ekstraordinær generalforsamling i februar 2013 med det ene formål at ekskludere et medlem af bestyrelsen på grund af vedkommendes foreningsskadelige handlinger. Inden den ekstraordinære generalforsamling havde medlemmet udmeldt sig af foreningen, men der var på generalforsamlingen et klart flertal for en vedtagelse, om at han nægtedes ret til at genindmelde sig indtil videre. Da medlemmet samtidig var kasserer og ikke på nogen måde ville samarbejde omkring overdragelse af sine opgaver til efterfølgeren, har dette medført et meget stort arbejde for vores nuværende kasserer og bogholderi, ligesom det har givet ekstra udgifter til revision og advokat.

Efter disse omvæltninger arbejder vi nu på at blive en velfungerende, effektiv bestyrelse, der fremadrettet kan varetage foreningens interesser.

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Til alle interesserede!

Siden stiftelsen 1879 har Samfundet udgivet **Personalhistorisk Tidsskrift** med et væld af vægtige indlæg om dansk genealogi og personalhistorie – de første ca. 50 år tillige norsk!

Kontingent

Årligt 250 kr. for to garbundne hæfter, hver på 120 sider, og nye medlemmer modtager straks det foregående års to hæfter som **velkomstgave!** Fra og med 2014 udsendes tidsskriftet som én solidt indbundet årbog sidst på året.

Ældre årgange, hver à to numre, sælges til fig. priser pr. årgang: Siden 2004 kun 200 kr., 1990-2003 kun 150 kr. og de ældste årgange fra 1989 og tidligere kun 80 kr. - Så længe lager haves!

Nyeste tiltag for alle: CD-rom – for kun 50 kr.!

Akkumuleret Personregister til Personalhistorisk Tidsskrift 1880-2012. Af Poul Steen.

Hurtig og praktisk indgang til de mange tusinder af navne på personer, der i de 132 årgange er omtalt i tidsskriftet!

Tilbud – for kun 100 kr.!

Foretrækker du den gode, gamle bogform, kan du ikke undvære det akkumulerede register

Tusindvis af navne. Register 1880-1965, 3 solidt indbundne bind, i alt 1680 sider, før 200 kr., **nu kun 100 kr.**

Tilbud – for kun 100 kr.!

Det tilsvarende navneregister

Tusindvis af navne, det komplette navneregister 1997-2010 på 245 sider.

Tilbud – for kun 100 kr.!

Det ligeledes fast indbundne **110 års indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift 1880-1990**, på 400 sider, og **10 års indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift 1991-2000**, 7 sider.

Andre gode tilbud!

Mig & mine, bliv detektiv i din egen slægt og find dine FORFÆDRE! Af Charlotte S.H. Jensen, 2001, 48 sider, **kun 40 kr.** (før 100 kr.). Klassesæt: Mindst 20 stk. **kun 25 kr. pr. stk.** Instrukтив og flot illustreret vejledning i slægtsforskning tilrettelagt for større børn!

Borger og bybefolkning. Vejledning i kilder og litteratur. Af Ole Degn, 2000, 118 sider, **kun 90 kr.** (før 180 kr.). Grundig indføring i alle de specielle kilde- og litteraturforhold omkring vore byer – specielt tilrettelagt for slægts- og lokalhistorikere.

Lærestole og lærere ved Københavns Universitet 1537-1977.

Af Ejvind Slottved, 1978, 299 sider, **kun 50 kr.** (før 100 kr.)
Nyttig, kortfattet oversigt over alle underviserne.

Latinskolen religionslærere 1853-1903. Af Erik Nørr, 1981, 93 sider, **kun 30 kr.** (før 50 kr.).

Oversigt over religionslærerne ved alle datidens gymnasier i hele landet. Litteratur vedrørende lærere og elever.

Tilføjelser og rettelser til H. Hjorth-Nielsen: Danmarks sagførere (1941). Af Finn H. Blædel, 1978, 44 sider, **kun 30 kr.** (før 50 kr.).

Er interessen landets sagførere 1869-1919, er bogen meget nyttig.

Alle priser ex. forsendelse

Bestillinger: **Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg, tlf. 86 61 04 36,**

E: blaab@webspeed.dk, fællesekspedition for **Samfundet og Sammenslutningen af Slægthistoriske Foreninger.** – Der fås også den ajourførte bogliste for SSF's forlag **Slægten**, der – tid efter anden – også ajourføres på SSF's hjemmeside: **www.ssf.dk.**

Kasserer: Lena Sørensen, Løven 28, 3650 Ølstykke, tlf. 4717 5562,

E: soerensen@genealogi.dk, netbank: reg.nr. 1551 konto 6400361, internationalt: IBAN DK8530000006400361, SWIFT BIC DABADK44.

Ny bog!

GOTISK - lær at læse og skrive gotisk

Køb bogen for **99 kr.** på www.gotisk.dk

Livet i Hammel- og Voldby Mose samt Urmosen

Kirsten Brodersen Cox
Mosevej 80, Voldby
8450 Hammel
Tlf. 6122 0376
Mail cox@post12.tele.dk

I omkring fire år har jeg skrevet på en bog om Mosen og de mennesker, som boede der. Bogen udkom på eget forlag den 16. december 2013.

Det har været et meget spændende projekt, som har givet indblik i mange arbejder- og daglejerfamiliers liv og skæbne gennem omkring 100 år i perioden fra ca. 1840 til 1950.

Den oprindelige idé var at beskrive ejendommene en efter en på baggrund af oplysninger fra Kort- og Matrikelstyrelsens gamle kort, skøde- og panteprotokoller samt vurderings- og brandforsikringsprotokoller. Derefter skulle beboerne findes og nævnes med udgangspunkt i folketællingslister og oplysninger fra kirkebøgerne.

Det viste sig dog, at formen ikke var særlig læseværdig. Der var alt for mange fakta i form af matrikelnumre og datoer. Det næste oplæg blev, at ejendommene blev beskrevet i kronologisk rækkefølge efter, hvornår de var opført. Beboerne blev ligeledes beskrevet i den rækkefølge, de havde beboet ejendommene.

Denne form duede heller ikke.

Det endelige projekt blev en guidet tur i området, hvor ejendommene og beboerne beskrives efterhånden som man bevæger sig rundt i området.

Som supplement til tal og andre fakta, der findes i offentlige tilgængelige kilder på Statens Arkiver, blev der

hentet yderligere informationer i gamle aviser, billeder og gennem samtaler med personer, som har boet i området, eller på anden måde har haft relationer til området.

De fattige i Mosen

Mosen har altid haft et blakket ry. Det er heldigvis aftaget med årene, men navnet giver stadig mange mennesker erindringer om armod, mange børn, gamle krogede koner, snuskede mænd og småkriminalitet.

Når emnet Mosen bringes på banen, kommer der ofte udsagn som:

“Der boede alle de fattige” - “Hvis der var stjålet noget i Hammel eller i Voldby, så kunne man finde det savnede hos en i mosen” - “Børnene var dårlig klædt, de gik i korte bukser om vinteren” - “Det var nogle værre slagsbrødre” - “De havde en masse børn, og de var meget forhutlede”

Som bekendt går der ikke røg af en brand, uden at der er ild i den. Derfor besluttede jeg mig for at undersøge, om Mosen virkelig havde været så grum.

Ved hjælp af tilgængeligt arkivmateriale og ikke mindst gennem samtaler med mennesker, som har haft relationer til Mosen, har jeg forsøgt at give et indblik i, hvilke mennesker der levede i Mosen.

Historisk set har moser vist altid været omgærdet af

Hillebert, mangeårig beboer i Urmosen, nyder solen foran sin udrangerede godsvogn.

Caroline Kahle: Folk i mosen boede under yderst beskedne forhold. Kvinden på billedet hedder Caroline Kahle

gådefuld mystik. I bøger og film er der altid foregået mærkelige og uhyggelige hændelser i moser. Der er sumpede områder, vandhuller og mosekonebryg. Alt sammen noget der kan skjule og opsnappe genstande og mennesker.

På trods af mystik og myter om rakkere, kæltringer og natmænd har der i rigtig mange år boet mennesker i Mosen.

Flittige, raske og rørige har levet side og side med dovne, syge eller uduelige i alle kroge af landet. Der er brodne kar alle steder. Fattigdom og mange uægte børn har dog været udpræget, men mon ikke Mosen blot har afspejlet samfundets mangfoldighed.

Børn født uden for ægteskab

Et enkelt tema har været gennemgående i Mosen i den beskrevne periode. Det er de mange uægte børn.

En del af disse børn var født af kvinder, som kun boede i Mosen i kort tid i forbindelse med fødslen af det uægte barn.

“Diskret ophold” er navnet på en gammel dansk film, hvor en jordemoder og hendes mand tilbød husly til piger, som havde brug for at komme væk fra kendte omgivelser for at skjule den skam, som var forbundet med en graviditet uden et giftermål i udsigt.

Hvorvidt der i Hammel og Voldby sogne er født flere

uægte børn end andre steder, kan jeg ikke dokumentere, men der er født relativt mange uægte børn i Mosen. Der kan gættes om årsagerne hertil.

En af årsagerne kan være den nære beliggenhed til Frijsenborg, hvor mange ugifte karle og piger var samlet. En anden årsag kan også være fattigdommen. Man havde simpelthen ikke økonomisk mulighed for at gifte og etablere sig, og derfor gik det galt, inden man kom så vidt. Den romantiske version kan være, at beboerne her var i besiddelse af stor social ansvarsfølelse og var imødekommende over for piger, som var kommet “galt af sted”. Eller den mere kyniske version: at der var penge i denne imødekommenhed. Pigerne betalte for at få ophold, mens barslen stod på, og måske for et engangsbeløb kunne de efterlade barnet her.

Uden at antyde, at der har været “englemagersker” blandt de godgørende, skal det dog nævnes, at mange spædbørn, som var i pleje, døde inden for det første leveår. Den generelle store børnedødelighed forårsaget af dårlig ernæring, børnesygdomme og manglende behandlingsmuligheder, er dog sandsynligvis også her i området den overvejende årsag til plejebørnenes tidlige død.

En del piger fik sådan et ophold hos familier i Mosen. Det har nok ikke været et diskret ophold men en tvungne nødvendighed, fordi pigen ikke kunne passe sit arbejde som tjenestepige på grund af graviditeten, eller fordi arbejdsgiver ikke accepterede en ugift gravid pige i sin tjeneste.

Mosens mange skæbner

I bogen møder man også andre skæbner. Blandt andet Hillebert, som boede i Mosen i en menneskealder i yderst beskedne kår. De sidste mange år boede han i en udrangeret godsvogn. Hillebert beklagede sig ikke, og udtalte engang, at han levede på livets solside.

Anders “Murers” enke, Ane Johanne Jakobsdatter er også at finde blandt bogens personer. Hos Anders “Murers” enke havde flere af de “faldne” piger deres ophold i årenes løb, efter at Anders “Murer” var blevet dræbt ved en arbejdsulykke, og det derfor var nødvendigt for Ane Johanne at få nogle indtægter.

En del andre enlige – og stærke – kvinder nævnes også. Flere blev enker i en relativt ung alder, og på trods af flere ukonfirmerede børn, klarede disse enker tilværelsen for sig selv og børnene.

Desuden er der beretninger om entreprenante mænd. Mænd med initiativ og gåpåmod, hvilket blandt andet gav sig udslag i etablering af et teglværk og opgravning og produktion af tørv til brændsel.

Bogen, som er på 148 sider samt et appendix på 20 sider med angivelse af samtlige ejendomme og ejere, hedder: “Mosen – En vandretur gennem Hammel Mose, Urmosen og Voldby Mose” og koster 180 kr. Bogen kan købes i Voldby Købmandsgaard, Voldby og Hammel Boghandel samt ved direkte henvendelse til undertegnede.

Sådan finder du de "nemme" aner

Jan Andersen
Dageløkkevej 94 B
DK-3050 Humlebæk
Tlf. 20 22 11 96
janand@janand.dk

Til den grundlæggende slægtsforskning anvender jeg følgende programmer:

- RootsMagic 6 (RM) til at gemme de oplysninger, jeg finder. RootsMagic kan dele data med databasen FamilySearch
- Kip Browser til at søge i de folketællinger, jeg har på min egen PC. Jeg har løbende købt cd'er med folketællinger fra Dansk Data Arkiv i Odense.

Jeg anvender følgende sider på nettet i den grundlæggende søgning:

- <http://www.sa.dk/content/dk/ao-forside> – Arkivalier online (AO)
- <http://www.danishfamilysearch.dk/> – Fællessøgning i DDA, Politiets registerblade m.v.
- <http://www.ddd.dda.dk/> – Dansk Demografisk Database (DDA)
- <https://www.familysearch.org/> – Mormonernes database
- <https://www.slaegtogdata.dk/> – DIS-DANMARK
- <http://www.politietsregisterblade.dk/> – Personer, som boede i København 1890-1923
- <http://ellisland.org/> – Personer, som emigrerede til USA
- <https://www.google.dk/> – Søgmaskine

Jeg starter med at finde en persons fødsel i kirkebogen via AO. For eksempel Laurids Jensen Olesen, født 2. juni 1924 i Vester Nykirke, Skast, Ribe. Jeg indtaster alle oplysningerne i RM. Jeg noterer også fadderne. Jeg gemmer dem som en note til fødslen.

I indførslen i kirkebogen får vi umiddelbart fødselsdato og vielsesdato for Laurits' forældre. Disse oplysninger indtastes i RM.

For at komme videre laver jeg på hver person en Googlesøgning på navn og fødselsår, og en søgning i FamilySearch.

En Googlesøgning på "Christian Andreas Olesen 1890" fører til Erling Friis Andreasen og Ulla Egeskovs hjemmeside: <http://friis-andreasen.dk/getperson.php?personID=I502140&tree=aner>.

Vi får her oplyst, at forældrene til Christian er Ole Olesen & Bodil Pedersen.

Alt efter fødselsdato forsøger jeg nu at finde alle kendte personer i folketællingerne. Der var folketællinger i 1787, 1801, 1834, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1870, 1880, 1885 (kun København), 1890, 1895, 1901, 1906, 1911, 1916, 1921, 1925, 1930, 1940 og 1950.

Jeg anvender primært Kip Browser mod data på min egen PC, men de samme informationer kan findes i danishfamilysearch og DDA. Brug for eksempel DDA's søg efter husstand, når du kender både mandens og konens navn.

Søgning i hele Hind Herred efter Ole Olesen og Bodil i 1890 giver umiddelbart det rigtige resultat:

Navn	Alder	Forældre	Udvalgte	Udvalgte	Udvalgte	Udvalgte	Udvalgte	Udvalgte	Udvalgte
Ole Olesen	41	GM	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Hustru	K	7	Lise O	
Karen Olesen	15	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Datter	K	7	Lise O	
Anders Olesen	12	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Søn	M	7	Lise O	
Maren Olesen	11	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Datter	K	7	Lise O	
Else Marie Olesen	9	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Datter	K	7	Lise O	
Lillemor Olesen	7	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Datter	K	7	Lise O	
Anna Olesen	3	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Datter	K	7	Lise O	
Ole Peter Olesen	1	Ugift	Ole, Ribe Amt	Bodil, Ribe Amt	Søn	M	7	Lise O	

Hvis du ikke finder personerne, men ved, at de levede på det givne tidspunkt, så leg med navnet. Det er tit støvet på en anden måde.

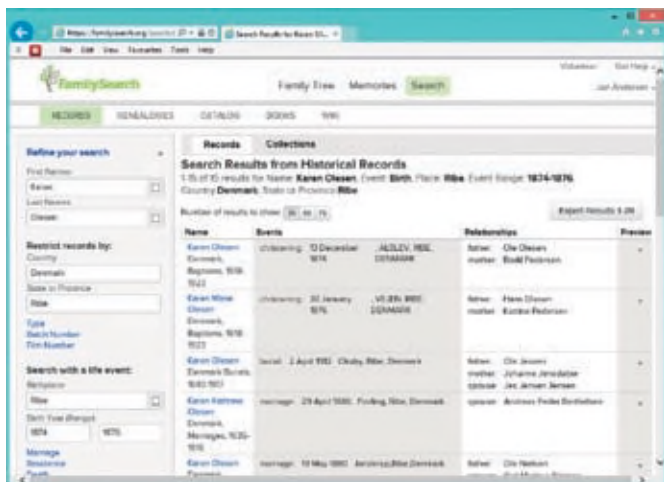
Et '_' erstatter et tegn og et '%' erstatter flere tegn. Hvis du f. eks er i tvivl, om navnet er Olesen eller Olsen, skriver du Ol%; så kommer begge stavemåder med. Når du søger efter enkeltpersoner, er det en god idé at angive alder. Jeg bruger den udregnede alder, minus 1 til plus 1.

Hvis forfædrene er bønder på landet, kommer man normalt lynhurtigt tilbage til 1787. Perioden 1801 til 1834, hvor der mangler folketællinger, kan dog volde problemer.

Informationer fundet i FamilySearch kan lette søgningen i kirkebøgerne meget.

For eksempel fører en søgning på Karen Olesen, født i Ribe mellem 1874 og 1876 (udregnet fra folketællingen) til en oplysning om, at hun er døbt 13. december 1874 i Alslev. Begge forældre passer, men datoen bør altid verificeres i kirkebogen.

3	1924 den 2 Juni	Song. V. Nykirke Sogn Skast Herred	Laurids Jensen Olesen	Smed Christian Andreas Olesen. (f. 10/8 1890) og Kirsten Marie Jensen seu (f. 9/4 1896). Vielses: Kjellerup, 1928. 24. Vorg. - Byggested	1924 d. 23 Juni	Lars Pedersen Hjemmehj. Fam. Stillet; Ribe 1928 den 21 September	1. Nikolai Jensen, gift med Kamilla Frederikke Christensen seu Jensen's hustru. 2. Sørensen Jacob Jørgensen, Sønderby 3. Leandere Mikael Steen, Staarup, Sønderby Sogn
---	-----------------------	--	--------------------------	---	--------------------	---	---

Ole Olesens forældre er Ole Nielsen og Karen Olesdatter. FT Ribe, Skast, Alslev 1850:

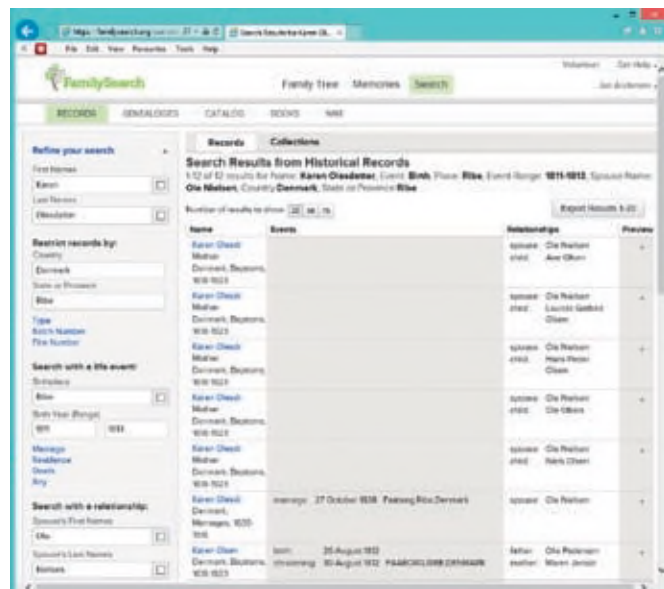
Navn	Alder	Udvalgt	Adresse	Udvalgt	Udvalgt	Udvalgt	Udvalgt	Udvalgt	Udvalgt
Ole Nielsen	44	Uglt	Skastvej 1, Ribe	Esau Pedersen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen
Karen Olesdatter	26	Uglt	Nars Ege	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen
Hals Olesen	16	Uglt	Esau Bæk	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen
Ane Olesen	0	Uglt	Esau Bæk	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen	Anders Peder Esbensen

Ved at søge efter Karen Olesdatter, født mellem 1811 og 1813 i Ribe og gift med Ole Nielsen, får vi straks at vide, at hun er født 26. august 1812 og blev gift 27. oktober 1838 i Faaborg. Vi får også listet de fleste af børnene, hvis ikke alle:

Hvis du har problemer med at finde en person eller tyde håndskriften i kirkebøgerne, kan du spørge om hjælp på DIS-Danmark:

Når du bruger "Hjælp til tydning" skal du altid huske at skrive det, du selv har tydet; det er godt at vise, at man selv har gjort en indsats for at finde ud af det. Jeg har altid fået svar indenfor 48 timer.

Jeg håber, at ovenstående kan inspirere til, hvordan man hurtigt finder de "nemme" aner.

Slægtshistorisk Weekend

Sæt allerede nu kryds i kalenderen!

I weekenden 24.-26. oktober 2014 arrangerer Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger og DIS-Danmark Slægtshistorisk Weekend på Bandbjerg Højskole ved Vejle; programmet strækker sig fra sen fredag eftermiddag til søndag middag. Detaljer vil senere blive fremlagt på diverse hjemmesider og i Slægt & Data.

Kurset vil bestå af 5 foredrag, arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet. Desuden holdes diverse workshops, litteraturformidling og rådgivning i søgning af kilder på bl.a. Statens Arkiver via Daisy m.m. Dertil naturligvis udveksling gode råd og samvær med en lang række personer med glødende interesse for slægtsforskning!

For yderligere oplysninger kontakt evt. Anton Blaabjerg blaab@webspeed.dk eller Kathrine Tobiassen tobiassen@dis-danmark.dk.

Samarbejds møde med DIS-Norge

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13

8900 Randers

Tlf. 64 64 51 06

tobiasen@dis-danmark.dk

Et par gange årligt udvider DIS-Danmarks bestyrelse sine møder til en hel weekend, så der bliver tid til at gå mere i dybden med sagerne. I januar besluttede man sig for at slå to fluer med et smæk, og ved at henlægge weekenden til Oslofærgeren i stedet for det sædvanlige hotel i Odense kunne man kombinere det ordinære bestyrelsesmøde med et besøg hos DIS-Norge.

Altså troppede bestyrelsen op på Dampfærgevej i København den 24. januar og holdt første del af weekendmødet i conferencecentret på færgen. Straks efter landgang lørdag morgen blev vi modtaget af Sigbjørn Elvebakken fra DIS-Norges bestyrelse og guidet gennem et snedækket Oslo til foreningens hus, hvor fællesmødet skulle holdes.

Foreningsstruktur og hjemmesider

Flere ting var på dagsordenen. Først fik vi en orientering om DIS-Norges foreningsstruktur i tre lag (DIS-Norge, fylkeslag og lokallag), der kunne tjene til inspiration i det hjemlige landskab, hvor stadigt flere lokalforeninger kommer til.

Næste vigtige punkt var fælles medlemsfordele. DIS-Norge havde et ønske om, at de to foreningers medlemmer fik fri adgang til hinandens hjemmesider med alle de fordele, de tilbyder, med den undtagelse at medlemsbladene blev holdt uden for samarbejdet. Efter nogle overvejelser over, hvordan det rent praktisk kunne arrangeres, underskrev formændene aftalen, der fra 1. marts giver alle medlemmer af DIS-Danmark adgang til DIS-Norges side og vice versa.

Christian IV's handske minder om danskertiden i Norge

Grænsetræf

Der var endvidere stemning for et fælles arrangement, et "grænsetræf", hvor DIS-Danmarks medlemmer bliver inviteret til et åbent seminar i Oslo, hvor man kan diskutere ting så som kommunikation og sociale medier. Rejsen til Norge forsøges gjort til en del af det sociale samvær med f.eks. foredrag. Mere om begivenheden vil følge senere.

Endelig var et fortsat samarbejde om slægtsdatabasen DIS-Træf på dagsordenen. Det er et langsommeligt arbejde, som også omfatter DIS-Sveriges DISBYT, men der var stor vilje til at fortsætte udviklingen, og formændene måtte igen have kuglepennene frem for at underskrive en aftale.

Chr. IV's handske

Andre muligheder for samarbejde er udveksling af artikler fra de respektive medlemsblade, der i mange tilfælde er oplagt. DIS-Norge var interesseret i vores Kildeportal, og selv om det endnu ikke er et færdigt program, vil man undersøge mulighederne for, at de kan se nærmere på det.

Mødet fik en behørigt historisk afslutning med en god frokost på en restaurant, der var indrettet i et tidligere fængsel ved borgen Akershus, og en tur forbi en handskestatue, som illustrerer det sted, hvor Chr. IV pegede med sin finger og bestemte, at hér skulle staden Christiania ligge! Og herefter travede den danske bestyrelse tilbage til færgen og genoptog deres møde.

Der var smil på, da forkvinderne underskrev samarbejdsaftalen

Slægtsforskerhjælpen på Rigsarkivet

Af Claus Hein-Nielsen,
Howitzvej 45, st. tv,
2000 Frederiksberg,
claus@hein-nielsen.dk.

Er du ny i slægtsforskning?

– så er "Slægtsforskerhjælpen" på Rigsarkivet måske det, som du har brug for!

Dette var overskriften på DIS-Danmarks hjemmeside, da foreningen lancerede resultatet af sit seneste samarbejde med Statens Arkiver.

Planlægningen

Forud var gået et par måneders forberedende arbejde, siden foreningen i eftersommeren 2013 ved et møde med Rigsarkivet havde aftalt, at man ville afprøve denne form for vejledning.

Formålet er, at et antal erfarne slægtsforskere én dag om ugen hjælper nye slægtsforskere godt på vej. Det er en forsøgsordning, der løber frem til 30. april 2014. Emnerne, som vi har påtaget os at vejlede omkring, vil hovedsagelig være anvendelsen af kirkebøger og folketællinger, angivelsen af kilder og disses troværdighed, samt anvendelsen af skemaer og it.

De fysiske rammer skulle Rigsarkivet sørge for, til gengæld skulle DIS-Danmark sørge for bemanningen. En annoncering på vor hjemmeside, suppleret med en kort omtale i nyhedsbrevet, fremskaffede hurtigt det fornødne antal hjælpere. Vi afholdt et enkelt møde, hvor vi havde lejlighed til at se hinanden an, lægge en slagplan for opstarten, og afklare et par praktiske spørgsmål.

Så går det løs

Herefter var vi klar til premieredagen: tirsdag den 7. januar 2014, kl. 10. Fra det store udland ved vi jo, at slægtsforskningen er inde i en rivende udvikling, og fra vor egen forening samt tilknyttede lokalforeninger ved vi

også, at medlemstallet er stigende; men er der nu også et behov for denne form for hjælp? Ja – det er der!

Hovedparten af de aktive slægtsforskere husker nok Daells Varehus, og når jeg sammenligner premieredagen med starten på udsalget i ovennævnte varehus, er det selvfølgelig en overdrivelse. Men vi oplevede alle, at det var en succes. Spørgsmålet var så, var dette et ophobet behov? På tidspunktet hvor dette skrives er svaret helt klart – nej!

Fremtiden

Dagene på Rigsarkivet går hurtigt. Gæsterne er overordentlig tilfredse, når de forlader os, og vejlederne hygger sig. Også for os vejledere er det spændende, og særdeles lærerigt at få afprøvet vores viden. Det er en stor fornøjelse at være sammen med disse engagerede mennesker. Hjælpsomheden er stor, som vi alle også oplever det i andre sammenhænge omkring slægtsforskning, så kun tiden frem til evalueringen i maj måned vil vise, om dette skal være et permanent tilbud. Vi i gruppen af vejledere glæder os til at se mange nye forskere i de kommende måneder.

Andre tilbud

Bor du ikke i nærheden af Rigsarkivet, så har flere af lokalforeningerne caféaftener, slægtsroderi og hvad det ellers kaldes med mere eller mindre uformelle møder, hvor man kan spørge hinanden til råds om de slægtsforskningsproblemer, man støder på.

Du finder en liste over lokalforeningerne på hjemmesiden, <http://www.slaegtogdata.dk>, øverst til højre.

Anden Slesvigske Krig 1864

Mon ikke alle historieinteresserede danskere har opdaget, at det i år er 150 år siden krigen i 1864, ellers opdager de det nok snart. Utallige bøger og udstillinger vil bære præg af 150-året.

To af de museer, som har fokus på begivenheden er Sønderborg Slot og Tøjhusmuseet. Inge

Adriansen og Jens Ole Christensen fra de to museer har skrevet bogen: *Anden Slesvigske Krig 1864. Forhistorie, forløb og følger*.

Jeg har tidligere fået fortalt, at årsagen til den anden slesvigske krig er så kompliceret, at kun tre personer reelt forstod problemet: Dronning Victorias mand, prins Albert, som var død. En tysk professor, som var blevet sindssyg, mens den sidste desværre havde glemt det!

Forfatterne nøjes med de overordnede træk, når de gør rede for forhistorien, som har sin rod i Napoleonskrigene og freden i Wien i 1815. Derefter fortæller de om de største slag: Tilbagetoget fra Danevirke i februar og stormen på Dybbøl, som kulminerede 18. april. Det er ikke kun hæren, som er i kamp under den anden slesvigske krig. Flådens slag ved Helgoland i maj beskrives, før vi hører om overgangen til Als, hvorfra danskerne blev evakuerede og våbentilstand blev indgået 20. juli. Resultatet af fredsforhandlingerne kommer næppe bag på Slægt & Datas læsere. Vi mister Slesvig, Holsten og Lauenborg, hvilket svarede til 2/5 af arealet og 1/3 af indbyggerne.

Bogens sidste tredjedel er reserveret konsekvenserne af krigen; det store traume med, at Hvad udad tabes, skal indad vindes, og korte kapitler om 1864 i maler- og billed-

Første slesvigske krig er 3-års-krigen, som varede fra 1848 til 1850.

kunsten er der også plads til. Myter bliver punkteret og slutter med fortællingen om den fredelige sameksistens i grænselandet, før lister over de vigtigste museer, slagmarker og litteratur nævnes.

Prisen er overkommelig: 50 kr.

Den findes desuden til fri download på internettet:

<http://www.museum-sonderjylland.dk/SIDERNE/Det-sker/documents/1864-Dansk.pdf>

For den historieinteresserede giver *Anden Slesvigske Krig 1864. Forhistorie, forløb og følger* en kort introduktion til begivenhederne i 1864. Vil du have en grundigere viden, må du en tur på biblioteket, boghandlen eller arkivet. Det er ikke bogen, du skal læse for at få inspiration til at finde oplysninger om tipoldefar, for så må du i arkiverne og se, om han har efterladt erindringer, nogle er sikkert allerede trykt i diverse årbøger, men er det et overblik over krigen, du har behov for, er det et godt sted at starte.

Anmeldt af Gitte Christensen

Inge Adriansen og Jens Ole Christensen:
Anden Slesvigske Krig 1864. Forhistorie, forløb og følger.

Er udkommet på dansk, tysk og engelsk.

Forlag: Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot og Tøjhusmuseet.

Pris: 50 kr. inkl. moms. (gratis som pdf)

Visdom og gamle arkivalier

Svend Ahrensbach har gennem mange år været en skattet medarbejder på Rigsarkivet – tidligere Landsarkivet for Sjælland m.v. Han startede som studentermedhjælper i 1980 og fik job som arkivundersøger tre år senere, og gennem årene har han samlet en enorm viden om diverse arkivalier og arkivsystemet, og denne viden har han lagt ind i en database, som har fået titlen "Svends Visdom". Nu runder manden de 60

år, og i den anledning har en flok kolleger og arkivbrugere betænkt ham med et festskrift, der meget passende har fået titlen *Visdom og gamle arkivalier*.

Blandede bolcher

Et festskrift kan være en meget blandet pose bolcher, og

Visdom og gamle arkivalier - Festskrift til Svend Ahrensbach. 294 sider, illustreret. Pris: 200 kr. Kan bestilles via Rigsarkivet på adressen mailbox@ra.sa.dk

det må man også sige om dette skrift, der er redigeret af Michael Dupont og Adam Jon Kronegh. Der indledes med en præsentation af hovedpersonen i *Strejftog i en perfektionists liv*. Og derefter kommer vi vidt omkring i arkivuniverset. Fra de sager, der opulles i arkivalierne, til den organisatoriske opbygning af arkivsystemet, fra rent indhold til ren form; som eksempel på de to fløje kan nævnes Grethe Ilsøes beskrivelser af *Godtfolk, skarnsfolk og andre folk*, alle skæbner, hun har hentet frem fra arkivalierne i Rigsarkivet, og en ganske nørdet sag som *En skitse af problemstillinger ved en omskiftelig administrationskultur og eksamensdokumentation i Statens Arkiver*.

Kongelig affære

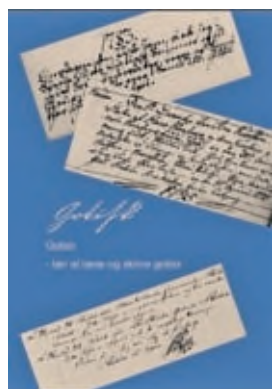
Det vil naturligvis være individuelt, hvad den enkelte læser tænder på. Denne anmelder læste med stor interesse Mi-

chael Bregnsbos *En anden kongelig affære* om Christian VI's datter Louise, der ved et lille fejltrin kom til at kaste grus i de storpolitiske planer for et passende ægteskab, som kongehuset havde haft for hende, med perspektivering til den senere Struensee-affære. Pernille Sonnes gennemgang af *Retspsykiatri - et kig på det gale og det farlige i arkivet* giver et indblik i en verden, som de færreste kender til, og det er underholdende at få gymnasiekarakterernes historie præsenteret gennem celebre elever som H.C. Andersen, Georg Brandes, Bodil Koch, Jens Otto Kragh og vores 60 års fødselsår. Eksamensprotokollerne er fundet frem af Erik Nørr.

Tinglysning og retsopgør

Vil man have orden i sin baggrundsviden om tinglysning, er der masser af stof at hente i Ole Rasmussens *Nedslag i tinglysningsvæsenets historie*, og Jørgen Mikkelsen opregner i sit bidrag en del af de utrolig mange sager, der i tidens løb har sorteret under politiet, fra flyulykker til salg af kondomer. Så mange arkivalier har det affødt, at det har været tvungende nødvendigt at fastsætte principper for bevarings- og kassationsbehandling og aflevering af politiarkiver. Til fortrydelse for slægtsforskere, der måtte være så uheldige, at netop deres aners sager er røget i papirmøllen.

Gotisk – lær at læse og skrive gotisk

DIS-Odense har udgivet en længe ventet bog om gotisk håndskrift, og den giver en indføring i emnet ved at opfordre til at skrive gotisk håndskrift for på den måde at befordre læsning af gotisk håndskrift. Bogen er velegnet til selvstudium, men kan også anvendes til mindre studiegrupperes arbejde med den gotiske håndskrift. På den tilhørende hjemmeside, www.gotisk.dk, er der meget ekstra materiale og god inspiration til,

hvordan foreninger kan håndtere undervisning i gotisk skrift. Det vil uden tvivl kunne være til stor hjælp for lokalforeninger, da der ligger en udførlig lektionsplan for et kursus i gotisk håndskrift, lige til at bruge.

Bogen er let at gå til og giver gode tips til den gotiske håndskrift i afsnittet "Tegn og underlige gerninger". Jeg må tilstå, at selv som dreven læser af gotisk håndskrift var der detaljer, jeg kunne lære af. De almindelige gode råd i forbindelse med læsning af gotisk skrift nævnes også, men her kunne jeg godt have brugt flere eksempler, gerne med billeder til at illustrere med. Til gengæld er siden med de særlige kendetegn ved enkelte bogstaver i den gotiske håndskrift god – her er vist bogstaver og skrevet en forklarende tekst til, hvad man skal passe særligt på.

I afsnittet om at læse gotisk skrift henvises til at prøve programmet "Transcript", et freewareprogram, som er nemt at betjene og sætte billeder af den gotiske tekst ind i; linket til programmet findes både på hjemmesiden og i bogen.

Efter den triste tyverisag på Rigsarkivet er det meget apropos, at to indlæg er helliget besættelsestiden. Niels Birger Danielsen, som for nyligt har udgivet en meget rost Werner Best-biografi, fortæller om sine 150 adgangsansøgninger til arkivet, og Peter Birkelund skriver om *Retsopgørets benådninger*.

Mangesidet billede

Bogen slutter med et kapitel, der umiddelbart kan lyde noget langhåret, idet det drejer sig om en *emneindgang til alle arkiver*. Men faktisk handler det om, hvordan vores alle sammens Daisy kan gøres nemmere at danse med – ved at gøre det muligt at søge i databasen ved hjælp af de ord, som vi bruger i daglig tale, uden at skulle sætte os ind i administrativ opbygning og arkivbegreber.

Samlet giver *Visdom og gamle arkivalier* et fint og mangesidet billede af, hvad arkivernes verden kan byde på af spændende indhold og opstillingsmæssige problemer. Man kan lade sig fange ind, uanset om man har haft sin gang på Rigsarkivet eller et andet arkiv. Eller bare er almindeligt (slægts)historisk interesseret.

Anmeldt af Kathrine Tobiasen

Gotisk – lær at skrive og læse gotisk, redigeret af Mette R. Fløjborg og Aase Beyer Clausen, udgivet af DIS-Odense, 2013. Pris 99 kr. + forsendelse

Man skal lige være opmærksom på, at programmet ikke læser den gotiske håndskrift, men blot præsenterer den på skærmen, så man kan redigere i skærbilledet. Programmet har et skrivefelt under billedfeltet, og således kan man gå til og fra teksten over tid, efterhånden som man får læst teksten igennem.

Idéen med at lære at læse gotisk håndskrift ved at lære at skrive den er god, og afsnittet om dette er meget fyldigt i sin tilgang. Der er et afsnit med de enkelte bogstavets placering på, over og under skrivelinjen. Ingen tvivl om, at denne metode virker, og her gælder også den gamle regel om, at øvelse gør mester. Bagest i bogen er indsat skrivepapir, som også kan hentes på hjemmesiden, som købere af bogen har gratis adgang til via en kode, som står på sidste side i hver bog.

Der er indsat 22 tekster med gotisk håndskrift, varierende fra den nemme tekst fra en skriftlæsningsbog fra 1882 til fæstebreve fra 1700-tallet, som er langt sværere at gå til. Fælles for dem alle er, at selve trykqualiteten ikke er helt i top, desværre. Alle tekster kan dog downloades i fin kvalitet fra hjemmesiden, hvor også løsninger er lagt ind. Alene det at have en løsning ved hånden kan hjælpe til, at øjnene vænner sig til at læse den gotiske håndskrift. På hjemmesiden findes yderligere tekster til læsning.

Bogen indeholder til slut en god samling links til brug ved arbejdet med læsning af gotisk skrift, lige som der også er en del kildehenvisninger med mulighed for yderligere fordybelse i emnet.

Bogen kan købes på bestil@gotisk.dk eller ved henvendelse til DIS-Odense på www.dis-odense.dk.

Anmeldt af Bodil Grove Christensen

Kalender

Se også på hjemmesiden <http://www.slaegtogdata.dk/aktuelt> og under de enkelte lokalforeninger. Her kan være flere arrangementer.

Tid	Sted	Emne	Arrangør	Tilmelding m.v.
Mandag 24. marts kl. 19.00-21.30	Senior Centret, Hestens Bakke 43, Helsingør	Generalforsamling, efterfulgt af Som man morede sig i Helsingør i 1700-tallet. Foredrag v/Maibritt Bager	DIS-Helsingør	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/helsingoer
Mandag 24. marts kl. 19.30	Vestre Skole, Multirummet, Gyldenbjergsvej 31, Svendborg	Udvandrerne - hvem var de, og hvor rejste de hen? Foredrag v/Hans Peter Poulsen	DIS-Sydfyn	dis.sydfyn@live.dk
Tirsdag 25. marts kl. 9.00-12.00	Schacksgade 39, Odense	Slægtsroderi	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk
Onsdag 26. marts kl. 19.00-21.00	Schacksgade 39, Odense	Polske stemmer om røe- polakker og jøder. Foredrag v/Søren Kolstrup	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk
Tirsdag 1. april kl. 10.00-12.00	Schacksgade 39, Odense	Taste-workshop, projekt fæster og skifter	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Onsdag 2. april kl. 19.00	Lindegaarden, Peter Lunds Vej 8, Lyngby	Generalforsamling	DIS-København Nord	https://www.slaegtogdata. dk/lokalforeninger/ kbhnd
Torsdag 3. april kl. 9.00-12.00	Landsarkivet, Jernbanegade 36, Odense	Snakkedag på landsarkivet	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Mandag 7. april kl. 18.00-22.00	Senior Centret, Hestens Bakke 43, Helsingør	FamilySearch v/Anna Margrethe Krogh-Thomsen	DIS-Helsingør	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/helsingoer
Tirsdag 8. april kl. 9.00-12.00	Schacksgade 39, Odense	Slægtsroderi	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk
Tirsdag 8. april kl. 19.00	Foreningslokalet Sydholmen 8, 1.sal i gården, Hvidovre	Foredrag FamilySearch v/Anne M. Thomsen	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/sokkelund
Torsdag 10. april kl. 18.00-19.00	Schacksgade 39, Odense	Generalforsamling	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Torsdag 10. april kl. 19.00-21.00	Schacksgade 39, Odense	Der var så dejligt ude på landet. Foredrag v/Helle Juhl	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Tirsdag 22. april kl. 9.00-12.00	Schacksgade 39, Odense	Slægtsroderi	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk
Onsdag 23. april kl. 19.00	Lindegaarden, Peter Lunds Vej 8, Lyngby	Slægtscafé	DIS-København Nord	https://www.slaegtogdata. dk/lokalforeninger/ kbhnd
Onsdag 30. april kl. 19.00-21.00	Jernbanegade, Odense	Udflugt til Gråbrødre Kloster	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk
Onsdag 7. maj kl. 19.00	Lindegaarden, Peter Lunds Vej 8, Lyngby	Afslutning	DIS-København Nord	https://www.slaegtogdata. dk/lokalforeninger/ kbhnd
Torsdag 8. maj kl. 9.00-12.00	Landsarkivet, Jernbanegade 36, Odense	Snakkedag på landsarkivet	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk
Lørdag 24. maj kl. 14.00-17.00	Ulriksholm Slot, Kølstrup	Udflugt til Ulriksholm Slot	DIS-Odense m.fl.	www.dis-odense.dk

Kommende bestyrelsesmøder i DIS-Danmark

I nærmeste fremtid er planlagt
følgende møder for bestyrelsen.

12. april
(generalforsamling)

26.-27. april
(bestyrelsesweekend)

Møderne finder sted i Odense.

www.slaegtogdata.dk

DIS-Danmarks hjemmeside
www.slaegtogdata.dk

Webmaster Arne Feldborg
webmaster@dis-danmark.dk

Særtilbud

- især til nye medlemmer

Ekspeditionen har et restoplæg fra de seneste to årgange af
medlemsbladet, som sælges så længe lager haves.

Slægt & Data - hele årgang 2011 sælges samlet for 70 kr.
Slægt & Data - hele årgang 2012 sælges samlet for 70 kr.
Bogen Sogn Herred Amt sælges for 99 kr.
Bogen At skrive slægtshistorie sælges for 149 kr.

Alle priser er inkl. moms og forsendelse, og betaling sker forud med
kort eller ved bankoverførsel.

Henvend dig til Ekspeditionen, ekspedition@dis-danmark.dk, eller
brug bestillingsformularen i 'butikken' på hjemmesiden under
foreningen.

Her kan du også bestille cd'en med samtlige numre af
Slægt & Data.

DIS-Danmarks ekspedition

Gunnar Larsen

ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 61 27 91 05

Telefonen er åben for ekspedition:

Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger
i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige pro-
dukter, f.eks. cd'erne med Slægt & Data og Postadres-
sebogen.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks
læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes
blandt DIS-medlemmer.

DIS-Danmarks bestyrelse

Susanne Fuglsang Formand.

Højbakkevej 3, 2640 Hedehusene. Tlf. 46 13 60 01

fuglsang@dis-danmark.dk

Gitte Christensen Næstformand.

Rebæk Søpark 2, 622, 2650 Hvidovre. Tlf. 51 60 44 32

christensen@dis-danmark.dk

Henning Karlby Kasserer.

Rylevej 2, Bro, 5464 Brenderup. Tlf. 64 44 28 08

karlby@dis-danmark.dk

Kathrine Tobiasen Redaktør + DIS-Forum.

Korsagervej 13, 8940 Randers SV. Tlf. 64 64 51 06

tobiasen@dis-danmark.dk

Michael Dupont

Stenager 216, st.th, 2600 Glostrup. Tlf. 43 44 16 52

dupont@dis-danmark.dk

Poul Wachmann

Valmuehaven 42, 2765 Smørum. Tlf. 44 65 02 45

wachmann@dis-danmark.dk

Jørgen Kristensen

Markskellet 130, 4300 Holbæk. Tlf. 29 45 69 26

kristensen@dis-danmark.dk

Kirsten Andersen

Gjelstensåsen 125, 3650 Ølstykke. Tlf. 47 17 75 78

andersen@dis-danmark.dk

Bodil Grove Christensen

Hvedevej 1, 7490 Aulum. Tlf. 97 47 28 87

grove@dis-danmark.dk

Jesper Skov Suppleant. AO-repr.

Friggsvej 3, Sdr. Onsild, 9500 Hobro

skov@dis-danmark.dk

Arne Christiansen Suppleant.

Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34

christiansen@dis-danmark.dk

Svensk-dansk slægtsforskertræf

Af Kaj Schmidt
kaj.schmidt@hotmail.com

For et par år siden havde jeg en fin oplevelse, som jeg gerne vil dele med Slægt & Datas læsere. Det begyndte med, at vi fik en mail, som bl.a. indeholdt denne efterlysning:

För att börja skall jag först presentera mig.

Jag heter Cornelis Leemhuis och är född i Holland i 1935. Jag har bott sedan 1957 i Sverige, är gift och har barn och barn-barn.

*Nu som pensionär håller jag på med släktforskning och har kommit till den sista fjärde delen gällande min mormors släkt. Denna släkt bestod i stor del av fartygsbyggare, segelmakare och sjöman och vi visste att det fanns en dansk bland dessa förfäderna vars namn var **Hans Thomsen**.*

*Detta var min mor-mors - morfar, han var sjöman och föd i **Ravnsbjerg** i Danmark. Hans far hette **Thomas Pedersen**.*

*Hans Thomsen gifte sig med Hanna (Nanna?) Dump på **9 Aug 1815 i Amsterdam**. Hans ålder var enligt uppgift på giftermålsbeviset då **31 år**.*

Jag har sökt i drygt 15 år och jag tror att jag nu äntligen har funnit honom i Ditt släktträd.

*Med hjälp av folkbokföringen **1801** fan jag att han var 18 år då och "farer til soes" och var således född **1783**.*

*Enligt Ditt släktträd var han född **2 Okt 1783**.*

Det slægtstræ, Cornelis havde fundet sine ane på, var min hjemmeside www.sm1.dk. Jeg skrev straks til ham og bekræftede, at det måtte være den slægtning, om hvem jeg selv kun vidste, hvornår han var født, og at han ved folketællingen 1801 "farer til søs".

Cornelis ringede senere og fortalte, at han på vej fra Holland til Sverige i bil og gerne ville se stedet i Guldager, hvor hans tipoldefar var født. Vi aftalte, at når han kørte ind i Danmark, skulle han ringe mig op, og så kunne vi mødes ved kirken i Guldager.

Cornelis og hans kone sammen med artiklens forfatter (i midten)

En yngre slægtsforsker, Krista Lauridsen, som bor i Esbjerg og har den samme tiptipoldefar som hollænderen, kom og skaffede os adgang til kirken, og den kvinde, som står for kirkegården, kom også og fortalte om stedet.

Hun kunne berette, at Hans Thomsens mor, Karen Jesdatter, havde tjent i præstegården, før hun blev Thomas Pedersens anden kone. Karen Jesdatter var fra Rousthøje i Grimstrup Sogn. Efter kirkebesøget indbød Krista til kaffe i sit hjem. Hun havde på et matrikelkort fundet stedet i Raunbjerg, hvor Hans Thomsen var født.

Efter en god snak viste jeg gæsterne Rousthøje og fulgtes med dem til Billund, hvor de bestilte hotel til natten, og hvor min kone Ingrid havde aftensmaden parat. – En rigtig god eftermiddag med anvendt slægtshistorie.

Cornelis vidste på dette tidspunkt ikke, hvor og hvornår Hans Thomsen var død, men han skrev senere og fortalte, at det nu var afklaret: Hans var forlist 19. marts 1839 ud for Afrikas østkyst.